

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ Корея Республикаси ташқи ишлар вазирини қабул қилди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 18 апрель куни мамлакатимизда ташриф билан бўлиб турган Корея Республикаси ташқи ишлар вазири Кан Гён Хва хонимни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни самимий қутлар экан, Ўзбекистон ва Жанубий Корея ўртасидаги кўп асрлик дўстлик ришталари мустақамланиб, стратегик шериклик муносабатлари изчил ривожланаётганини чуқур мамнуният билан таъкидлади.

Суҳбатда 2017 йил ноябрь ойида Жанубий Кореяга олий даражадаги тарихий ташриф ҳамда унинг якунида эришилган муҳим келишувлар Ўзбекистон — Жанубий Корея ўзаро манфаатли ҳамкорлигини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш ва аниқ амалий мазмун билан бойитишга хизмат қилгани алоҳида қайд этилди.

Мамлакатларимиз ўртасидаги савдо кўрсаткичлари изчил ўсиб бормоқда. Жанубий Корея Ўзбе-

кистон иқтисодиётига киритган инвестициялар ҳажми 7 миллиард доллардан ошди. “Поско-ДЭУ”, “ДжиЭС”, “Эвергрин”, “Янгун” ва бошқа кўлаб компаниялар билан биргаликда қиймати 5 миллиард доллардан ортиқ янги инвестиция лойиҳалари ишлаб чиқилмоқда.

Жорий йилнинг февраль ойида Тошкентда янги форматда савдо-иқтисодий ҳамкорлик масалалари бўйича биринчи қўшма ҳукуматларо учрашув муваффақиятли ўтказилди.

Соғлиқни сақлаш, мактабгача таълим, шаҳар бошқаруви, энергетика, иқтисодиётнинг бошқа тармоқлари ва ижтимоий соҳани ривожлантиришда Жанубий Кореянинг илгор тажрибаси, илмий ютуқлари ва технологияларидан фойдаланишга қаратилган

қўшма дастурлар фаол амалга оширилмоқда.

Корея Республикасининг етакчи мутахассислари мамлакатимиз вазирликлари, идора ва ҳокимликлари томонидан маслаҳатчи сифатида жалб этилмоқда. Гуманитар, таълим ва туризм соҳаларида алмашинувлар кенгаймоқда.

Учрашувда давлатларимиз ўртасидаги ҳамкорлики янада мустақамлаш истиқболлари ҳамда халқро ва минтақавий сиёсатнинг долзарб масалалари юзасидан фикр алмашилди.

Ўзбекистон Республикаси Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Ин томонидан Корея яриморали ва бутун минтақада тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш борасида амалга оширилаётган сиёсатни тўлиқ

қўллаб-қувватлаши таъкидланди.

Президентимиз режалаштирилаётган олий даражадаги учрашувлар мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда муҳим аҳамият касб этиши ва янги истиқболли келишувларга эришишни таъминлашига ишонч билдирди.

Ташқи ишлар вазири Президентимиз Шавкат Мирзиёевга самимий қабул учун миннатдорлик билдириб, Корея Республикаси Президенти Мун Чжэ Иннинг саломи ва эзгу тилакларини етказди.

Меҳмон Жанубий Корея Ўзбекистон Республикаси Президенти ташаббуси билан жорий йил март ойида Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган Афғонистон бўйича халқаро конференция якунлари-

ни юксак баҳолашини, ушбу анжуман, шубҳасиз, минтақада барқарорлик ва хавфсизликни таъминлашга муҳим ҳисса бўлиб қўшилишини таъкидлади.

Вазир Ўзбекистон Президенти-га Жанубий Корея фуқаролари учун визасиз тартиб жорий этиш тўғрисида қабул қилинган қарор учун самимий миннатдорлик билдирди, бу сайёҳлар оқимини салмоқли даражада ошириш ва ишбилармонлик алоқаларини кенгайтиришга хизмат қилаётганини қайд этди.

Учрашув сўнгига Кан Гён Хва Жанубий Корея икки томонлама стратегик шериклик муносабатлари ва кенг қўламли ҳамкорликни янада мустақамлашга тайёр эканини таъкидлади.

ЎзА.

Кан Гён Хва: «Кореяликлар Ўзбек халқининг бой маданияти ва урф-одатларини юксак қадрлайди»

Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги алоқалар барча соҳада изчил ривожланиб бормоқда. Халқларимизнинг менталитети, маданияти бир-бирига ўхшаш. Юртимизда яшаётган корейс диаспораси мамлакатимиздаги кўлаб бошқа миллат вакиллари қатори тинч-тотув ва фаровон ҳаёт кечириб, Ватанимиз равнақига муносиб ҳисса қўшиб келаётир.

Мамлакатимизда ташриф билан бўлиб турган Корея Республикаси ташқи ишлар вазири Кан Гён Хва хоним ЎзА муҳбирига қуйидагиларни гапириб берди:

— Аввало, самимий қабул учун Президент Шавкат Мирзиёевга миннатдорлик билдираман. Ўзбекистон раҳбари билан суҳбатимиз фойт мазмунли бўлди, конструктив рўҳда ўтди.

Кейинги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар изчил ривожланиб бормоқда. 2017 йил 22 — 25 ноябрь кунлари Президент Шавкат Мирзиёевнинг Корея Республикасида давлат ташрифи ҳамкорликини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтар-

(Давоми 7-бетда).

Муносабат

Ижтимоий соҳа вакилларининг ўз вазифаси бор

Давлатимиз раҳбари 13 апрель куни Сирдарё вилояти фаоллари билан бўлиб ўтган йиғилишда ижтимоий соҳа ходимларини ободонлаштириш ва бошқа ишларга мажбурий жалб этиш ҳолатини жиддий танқид қилди. Шундан келиб чиқиб, бу каби воқеалар қайтарилмаслиги ва уларга қатъий чек қўйиш учун ҳуқуқий механизм ишлаб чиқиш юзасидан топшириқлар бердики, бу барча ташкилотлар қатори, қасаба уюшмалари зиммасига ҳам катта масъулият юклайди.

Фарҳод ХАНАПИЯЕВ, Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари қасаба уюшмаси Республика кенгаши раиси:

— Юртимизда охириги йилларда мажбурий меҳнатдан фойдаланишни бартараф этиш бўйича олиб борилаётган тизимли саъй-ҳаракатларга қарамай, жўшқардаги айрим мутасаддиларнинг эътиборсизлиги, масалага юзак ёндашиши натижасида қўйтувчи ва шифокорларни ўзларига тааллуқли бўлмаган ишларга жалб қилиш каби ноҳус ҳолатларга йўл қўйилгани сир эмас. Айтиш жоизки, тегишли органлар,

(Давоми 7-бетда).

шу жумладан, қасаба уюшмалари бу масалага қонуний нўқтани назардан ёндашиб, бундай раҳбарларни маъмурий жавобгарликка тортган пайтлар ҳам бўлди. Аммо баъзи жойларда вазият ўзгармай келаётгани рости. Ваҳолонки, ободонлаштириш юмушлари учун зарур маблағ ажратилган бўлиб, вақтинча банд бўлмаган одамларни унга жалб этиш мумкин эди-ку.

Ламберто ЗАНЬЕР, ЕХХТнинг камсонли миллатлар бўйича Олий комиссари:

«ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ МАМЛАКАТДА БАҒРИКЕНГЛИКНИ МУСТАҚАМЛАШ ЙЎЛИДА ЯНГИ ИМКОНияТЛАРНИ очМОҚДА»

Ўзбекистон томонининг таклифига биноан ЕХХТнинг камсонли миллатлар бўйича Олий комиссари (КМОК) Ламберто Заньер бошчилигидаги делегация ишчи ташриф билан мамлакатимизга келди.

Эксклюзив интервью

Мазкур ташриф ЕХХТ билан 2018-2019 йилларга мўлжалланган ҳамкорлиқнинг “Йўл харитаси”га мувофиқ амалга оширилмоқда. Бундан кўзланган мақсад Ўзбекистон ва КМОК ўртасида ҳамкорлик истиқболларини муҳокама қилиш, юртимизда миллатлараро масалалар бўйича ишлаб чиқилган Давлат дастури ҳақида маълумот олиш, Марказий Осиё ҳудудига хавфсизлик ва барқарорлиқни таъминлаш борасида миллат ва элатлараро муносабатлар масалаларини кўриб чиқиш, фикр алмашишга қаратилгандир.

Делегация даставвал Фарғона ва Наманган вилоятларида турли миллат вакиллари яшайдиган ҳудудларда бўлди, маҳаллий ҳокимият вакиллари, кирғиз, рус, тожик ва татар маданият марказлари фаоллари билан учрашувлар ўтказди. Бундан ташқари, ЕХХТ вакиллари ҳукумат, парламент, Ташқи ишлар вазирлиги, Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ, Халқ таълими вазирлиги, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитасида мулоқотлар қилди. Шунингдек, ЕХХТнинг Олий комиссари бошчилигидаги гуруҳ миллий-маданий марказлар раҳбарлари билан

биргаликда миллатлараро тотувлик ва жамиятда тенгликни таъминлашдаги энг долзарб масалалар юзасидан фикр-мулоҳазалар алмашишди.

“Халқ сўзи” муҳбирига берган интервьюсида Ламберто Заньер шундай деди:

— Менинг Ўзбекистонга ташрифим жуда қизгин жараёнга тўри келди. Яъни ҳозир мамлакатингиз ўз қўшинлари билан чегараларни очди, одамлар эмин-эркин яқинларини кўргани боришарди. Бу ташаббусларнинг ҳаммаси миллатлараро муносабатларга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Юртингизга ўш орқали кириб келдик. Фарғона водийсида бўлиб, бу ерда турли тилларда ўқитиладиган мактабларга бордик, ўқувчилар учун яратилган шарт-шароитлар билан танишдик. Ўзбекистондаги таълим ва бошқа соҳаларда халқаро келишувни таъминлаш бўйича ҳолат ижобийлигига ғувоҳ бўлдик. Умуман, миллатлараро муносабатлар йўналишида конструктив сиёсат олиб бориляпти. Президент Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида мамлакатда баргикенгликни мустақамлаш йўлида янги имкониятлар очилмоқда. Айни шу жараёнда бизнинг ташкилот ҳам муносиб ҳисса қўшишга тайёр. Вазирлар Маҳкамаси

ҳузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитасида ўтказилган учрашувда биз барча стратегик механизмлардан фойдаланишга алоҳида эътибор қаратиб, ҳамкорлиқни янада кенгайтириш масалаларини муҳокама қилдик. Ташқи ишлар вазири билан мулоқотда ҳамкорлиқни янада мустақамлаш истиқболлари, Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуви масалалари, турли миллат вакиллари учун тенг имкониятлар яратиш бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳақида фикр-мулоҳазалар юритдик.

ЕХХТнинг камсонли миллатлар бўйича Олий комиссари қайд этишича, Ўзбекистон ЕХХТнинг тўла ҳуқуқли иштирокичиларидан биридир. Олий комиссар лавозимининг мандати миллий озчиликнинг муаммолари билан боғлиқ зиддиятларга нисбатан эрта огоҳлантиришни ва керак бўлганда, имкон қадар тезроқ босқичда фавқуллоҳда чоралар қўришни таъминлашдан иборат. Превентив дипломатия бевоқифа манфаатдор томонларнинг ролини эрта босқичда баҳолаш имконини беради. Хусусан, бу озчилик миллат ва элат вакиллари билан тез-тез алоқаларни амалга оширишни ўз ичига олади. Олий комиссар ўзаро мулоқотни рағбатлантириш, улар ўртасида ишонч ва ҳамкорлиқни мустақамлашга интилади.

(Давоми 6-бетда).

Халқаро кўргазма

Илгор технологиялар намоиши ва маҳорат дарслари

Кеча пойтахтимиздаги “Ўзэкспомарказ” мажмуида “Соғлиқни сақлаш — ТИНЕ-2018” халқаро кўргазмаси иш бошлади.

Тадбир Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ташқи савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатаси, “Ўзбитехника” масъулияти чекланган жамияти, Республика стоматологлар ва тиш техниклари уюшмаси, “ITE Uzbekistan” халқаро кўргазма компанияси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Унинг очилиш маросимида сўзга чиққанлар бугун Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан соғлиқни сақлаш соҳасида изчил амалга оширилаётган ишхотлар шифо масканларининг моддий-техника базасини мустақамлаш, халқимизга кўрсатилаётган тиббий ёрдам қўламини кенгайтириш, жаҳон тиббиётининг энг илгор ютуқларини ўзлаштиришда муҳим омил бўлаётганини алоҳида таъкидлади.

(Давоми 6-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2018 йил 26 мартда қабул қилинган
Сенат томонидан 2018 йил 29 мартда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 15 февралда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги 223–ХII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1991 йил, № 4, 76-модда; 1992 йил, № 9, 363-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4–5, 126-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 5, 90-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 12, 640-модда; 2009 йил, № 9, 330-модда; 2014 йил, № 12, 343-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **1-модда иккинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «физкультура-спорт» деган сўзлар «жисмоний тарбия-спорт» деган сўзлар билан алмаштирилсин;
2) **3-модданинг биринчи қисмидаги** «физкультура-соғломлаштириш ва спорт ишларини ўтказиш; табиатни, тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш» деган сўзлар «жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт ишларини амалга ошириш; табиатни, маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 14 июнда қабул қилинган «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги 289–ХII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 1 майда қабул қилинган 618–I-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5–6, 99-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 12, 640-модда) **16-моддасининг иккинчи қисмидаги** «Тарихий ва маданий ёдгорликлар объектлари ва буюмларини» деган сўзлар «Моддий маданий мерос объектларини» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

3-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 19 ноябрда қабул қилинган «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги 425–ХII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, № 1, 43-модда; 1993 йил, № 5, 236-модда; 1994 йил, № 11–12, 285-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 4, 153-модда; 2010 йил, № 9, 337-модда; 2011 йил, № 4, 97-модда; 2012 йил, № 12, 336-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда) **4-моддаси 2-бандининг 2-кичи банди** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«2) моддий маданий мерос объектлари, шу жумладан давлат фондларида, миллий фондларда, ахборот-кутубхона фондларида ва илмий-тадқиқот муассасаларининг фондларида сақланаётган моддий маданий мерос объектлари, шунингдек архивлар, музейлар ва муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар».

4-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 2 июлда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тўғрисида»ги 616–ХII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, № 9, 328-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 5, 124-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2010 йил, № 12, 473-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) **4-моддаси биринчи қисми 5-бандининг ўн беинчи хатбошисидаги** «нотариал архивларнинг» деган сўзлар «идоравий нотариал архивларнинг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 3 июлда қабул қилинган «Мудофаа тўғрисида»ги 641–ХII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 11 майда қабул қилинган 211–II-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 5, 80-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 6, 262-модда; 2009 йил, № 12, 470-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **7-модданинг тўртинчи қисмидаги** «Қуролли Кучлар Бирлашган штабининг» деган сўзлар «Қуролли Кучлар Бош штабининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;
2) **11-модда:** номи қуйидаги тахрирда баён этилсин: «**11-модда. Қуролли Кучларнинг Бош штаби**»; **биринчи қисмидаги** «Қуролли Кучларнинг Бирлашган штаби» деган сўзлар «Қуролли Кучларнинг Бош штаби» деган сўзлар билан алмаштирилсин;
иккинчи қисмининг биринчи хатбошиси қуйидаги тахрирда баён этилсин: «Қуролли Кучларнинг Бош штаби».

6-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган «Гаров тўғрисида»ги 736–ХII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 1 майда қабул қилинган 614–I-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5–6, 96-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 4, 156-модда; 2009 йил, № 9, 337-модда; 2015 йил, № 8, 312-модда; 2018 йил, № 1, 4-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

(Давоми 2, 3, 4, 5, 6-бетларда).

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

◄ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

1) **5-модданинг тўртинчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Тарихий, илмий, бадий қимматга ёки ўзга маданий қимматга эга бўлганлиги тўғайли ёҳуд давлат хавфсизлигини таъминлаш манфаатлари нуктаи назаридан гаров қўлланилиши мумкин бўлмаган объектлар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади»;

2) **27-модда тўртинчи қисмининг 2-банди** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«2) гаров нарчаси тарихий, илмий, бадий қимматга ёки ўзга маданий қимматга эга мол-мулк бўлса».

7-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»**ги 754–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 38-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 6, 118-модда; 1997 йил, № 4–5, 126-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда, № 7–8, 217-модда; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 5, 90-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 10, 536-модда; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 9, 247-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда; № 9, 510-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **3-модданинг олтинчи хатбошиси** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«табиат объектлари билан боғлиқ моддий маданий мерос объектларини асраб қолишдир»;

2) **45-модданинг биринчи қисмидаги** «рекреация мақсадларига мўлжалланган ерларда ва тарихий-маданий аҳамиятга молик ерларда» деган сўзлар «рекреация мақсадларига мўлжалланган ерларда, моддий маданий мерос объектлари ҳойлашган ерларда» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

8-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 6 майда қабул қилинган **«Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида»**ги 837–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 5, 221-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4–5, 126-модда; 1998 йил, № 9, 181-модда; 2000 йил, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 12, 604-модда; 2009 йил, № 12, 472-модда; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 9, 247-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **35-модда биринчи қисмининг олтинчи хатбошисидаги ва 35¹-модда биринчи қисмининг олтинчи хатбошисидаги** «ўрмонлар, ҳайвонот дунёси» деган сўзлар «ўсимлик ва ҳайвонот дунёси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **64-модданинг иккинчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Балиқчилик ҳўжалиги ташкилотларига бириктирилган табиий сув ҳавзаларида, балиқчилик питомникларида ҳамда ховуз ҳўжалиқларида, шунингдек овчилик-балиқ овлаш жамиятларига бириктирилган жойларда спорт ва хаваскорлик йўли билан балиқ овлаш уларнинг руҳсатига кўра амалга оширилади»;

3) **65-модда** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«65-модда. Овчилик ҳўжалигини юритувчи шахсларнинг сувдан фойдаланишга доир имтиёзли ҳуқуқлари
Ёввойи сув қушлари ва қимматли мўйна берадиган сув ҳайвонлари (кундуз, ондатра, сув каламуши, нутрия ва ҳоказолар) маскани бўлган дарёларда, кўлларда ва бошқа сув объектларида овчилик ҳўжалигини юритишни амалга ошираётган юридик ва (ёки) жисмоний шахсга экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, сув ҳўжалиги органлари сувдан комплекс фойдаланиш талабларини ҳисобга олган ҳолда сувдан фойдаланишга доир имтиёзли ҳуқуқлар бериши мумкин».

9-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 7 майда қабул қилинган **«Давлат уй-ҳой фондини ҳусусийлаштириш тўғрисида»**ги 846–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 5, 230-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 12, 640-модда; 2010 йил, № 9, 337-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) **12-моддаси 3-бандининг иккинчи хатбошиси** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«уй-музейлар, шунингдек моддий маданий мерос объектлари бўлган квартиралар ва уйлар».

10-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 28 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисга сайлов тўғрисида»**ги 990–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 29 августда қабул қилинган 518–II-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2003 йил, № 9–10, 132-модда; 2004 йил, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 12, 637-модда; 2012 йил, № 12, 331-модда; 2015 йил, № 12, 452-модда) **11-моддасининг 16-банди** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«16) сайловни ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ ҳўжатларнинг архивларга ёки идоравий архивларга топширилишини таъминлайди».

11-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 5 майда қабул қилинган **«Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»**ги 1050–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, № 5, 125-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 3, 38-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 9, 206-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда; 2003 йил, № 9–10, 134-модда; 2004 йил, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 12, 637-модда; 2012 йил, № 12, 331-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2015 йил, № 12, 452-модда; 2017 йил, № 8, 383-модда) **11-моддасининг 16-банди** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«16) сайловни ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ ҳўжатларнинг архивларга ёки идоравий архивларга топширилишини таъминлайди».

12-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2012–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 1, 3-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; № 9–10, 165-модда; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 314-модда, № 12, 417, 418-модда; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 12, 656-модда; 2007 йил, № 4, 158, 166-моддалар, № 6, 248-модда, № 9, 416, 422-моддалар, № 12, 607-модда; 2008 йил, № 4, 187, 188, 189-моддалар, № 7, 352-модда, № 9, 485, 487, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил,

№ 1, 1-модда, № 4, 128-модда, № 9, 329, 334, 335, 337-моддалар, № 12, 470-модда; 2010 йил, № 5, 176, 179-моддалар, № 9, 341-модда, № 12, 471, 477-моддалар; 2011 йил, № 1, 1-модда; 2012 йил, № 4, 108-модда, № 9/1, 242-модда, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда, № 5, 130-модда, № 9, 244-модда, № 12, 343-модда; 2015 йил, № 6, 228-модда, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 383, 385-моддалар; 2017 йил, № 3, 47-модда, № 6, 300-модда, № 9, 506, 510-моддалар; 2018 йил, № 1, 4-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **59-модда саккизинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «қўшилади» деган сўз «қўшиб ҳисобланади» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **62-модда** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«62-модда. Ушлаб туриш, қамоққа олиш ёки уй қамоғи вақтини ҳисобга олиш қондалари
Суд жазо тайинллаш чоғида ушлаб туришининг, қамоққа олишининг ёки уй қамоғининг ҳар бир кунини: а) ооздликдан чеклашнинг, интизомий қисмга жўнатишнинг, ооздликдан маҳрум қилилишинг бир кунига; б) ахлоқ тузатиши ишларининг ёки хизмат бўйича чеклашнинг уч кунига; в) мажбурий жамоат ишларининг тўрт соатига тенглаштириб ҳисоблайди. Суд ушлаб турилган, қамоқда ёки уй қамоғида сақланган шахсга жарима тайинлашда ушлаб туришининг, қамоқда ёки уй қамоғида сақлашнинг бир кунини энг кам ойлик иш ҳақининг иккидан бир қисмига тенглаштириб ҳисобга олади»; 3) 74-модданинг еттинчи қисмидаги «қасддан» деган сўз чиқариб ташлансин; 4) 90-модданинг олтинчи қисмидаги «қасддан» деган сўз чиқариб ташлансин; 5) 132-моддадаги «Тарих ёки маданият ёдгорликларини» ва «тарих ёки маданият ёдгорликларини» деган сўзлар тегишинча «Моддий маданий мерос объектларини» ва «моддий маданий мерос объектларини» деган сўзлар билан алмаштирилсин; 6) саккизинчи бўлимдаги «Зўравонлиқни ёки шафқатсизлиқни тарғиб қилувчи махсулот» атамасининг ҳуқуқий маъносни куйидаги тахрирда баён этилсин: «Зўравонлиқни ёки шафқатсизлиқни тарғиб қилувчи махсулот — тарихий, илмий, бадий қимматга ёки ўзга маданий қимматга эга бўлмаган, зўравонлиқ ёки шафқатсизлик содир этишга ундайдиган материаллар ва нарсалар».

13-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2013–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 2, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 269-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 1–2, 11, 23-моддалар, № 9–10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 12, 418-модда; 2006 йил, № 6, 261-модда; 2007 йил, № 4, 166-модда, № 6, 248, 249-моддалар, № 9, 422-модда, № 12, 594, 595, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 177, 187-моддалар, № 9, 482, 484, 487-моддалар, № 12, 636, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 4, 136-модда, № 9, 335-модда, № 12, 469, 470-моддалар; 2010 йил, № 6, 231-модда, № 9, 334, 336, 337, 342-моддалар, № 12, 477-модда; 2011 йил, № 4, 103, 104-моддалар, № 9, 252-модда, № 12/2, 363-модда; 2012 йил, № 1, 3-модда, № 9/2, 244-модда, № 12, 336-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2015 йил, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 385-модда; 2017 йил, № 3, 47-модда, № 6, 300-модда, № 9, 506, 510-моддалар, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда) куйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) **18-модданинг учинчи қисми** «қамоқда сақланган» деган сўзлардан кейин «ёҳуд уй қамоғида бўлган» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

2) **19-модданинг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Барча судларда жиноят ишлари ошқора кўрилади, бундан давлат сирларини кўриқлаш манфаатларига зид келадиган ҳоллар, шунингдек жинсий жиноятлар тўғрисидаги ишлар кўрилаётган ҳоллар мустасно.

Судларда жиноят ишларини ошқора кўриш суднинг ташаббуси билан ёки жиноят процесси иштирокчиларининг илтимосномасига кўра аудио- ва видеоёзувдан фойдаланган ҳолда, шунингдек видеоконференцалоқа режимида ўтказилиши мумкин.

Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг жиноятлари тўғрисидаги ишлари, шунингдек фуқароларнинг шахсий ҳаёти ҳақидаги маълумотларни ёки уларнинг шаъни ва қадр-қимматини қамситидаган маълумотларни ошқор қилмаслик мақсадида ҳамда жабрланувчининг, гувоҳнинг ёки ишда иштирок этувчи бошқа шахсларнинг, худди шунингдек улар оила аъзоларининг ёки яқин қариндошларининг хавфсизлигини таъминлаш тақозо этилган ҳолларда бошқа ишлари суд ажрими билан ёпиқ суд мажлисида кўришга йўл қўйилади.

Шахсий ёёзишма ва шахсий телеграф хабарномалари очиқ суд мажлисида фақат бу хат ва хабарларни жўнатган ҳамда олган шахсларнинг розилиғи билан улар ўқиштитрилиши мумкин. Ақс ҳолда улар ёпиқ суд мажлисида ўқиб эшиттирилади ва текширилади.

Ишни ёпиқ суд мажлисида кўриш барча процессуал қондаларга риоя қилган ҳолда амалга оширилади. Ишни ёпиқ мажлисида кўриш тўғрисидаги суднинг ажрими буткул муҳокамага нисбатан ёки унинг алоҳида қисмларига нисбатан чиқарилиши мумкин. Бу ажрим суд мажлисига ййигиланларга тааллуқли бўлиб, жиноят процесси иштирокчиларига нисбатан татбиқ этилмайди.

Ёпиқ суд мажлисида видеоконференцалоқа тизимидан фойдаланишга йўл қўйилмайди, бундай мажлисни аудио- ва видеоёзувга олиш эса амалга оширилмайди.

Суд судланувчининг ва жабрланувчининг яқин қариндошларини, шунингдек бошқа шахсларни ёпиқ мажлисларда текшириладиган ҳолатлар тўғрисидаги маълумотларни ошқор қилганлик учун жавобгарлик ҳақида огоҳлантириб, уларнинг бу мажлисларда ҳозир бўлишига рухсат беришга ҳақли.

Суд мажлиси залида тартибни сақлаб туриш учун зарур бўлган ҳолларда, суд айрим шахсларнинг суднинг очиқ мажлисларида ҳозир бўлишини тақиқлашга ҳақли.

Суд залида овозларни ёёзиб олиш, фотосуратга, видеоёзувга ва кинотасвирга олишга фақат суд мажлисида раислик қилувчининг руҳсати билан йўл қўйилади, бу ҳақда тегишли ажрим чиқарилади.

Суд ҳужмлари, ажримлари ва қарорлари барча ҳолларда ошқора ёёзлон қилинади.

Суднинг қонуний кучга қирган қарорлари жиноят процесси иштирокчиларининг розилиғи билан ёки шахсини кўрсатмаган тарзда суднинг расмий веб-сайтида ёёзлон қилиниши мумкин, бундан ёпиқ суд мажлисларида кўрилган ишлар бўйича суд қарорлари мустасно.

Судлов фаолиятинда ошқоралиқни кенгайтириш учун судлар зарур ҳолларда оммавий ахборот воситалари ходимларини, тегишли жамоат бирлашмаларини ва жамоаларни бўлажақ процесслар тўғрисида хабардор қилиши, шунингдек процессларни бевосита қорхоналарда, муассасаларда, ташкилотларда, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида ҳамда таълим муассасаларида ўтказиши мумкин.

Судларда жиноят ишларининг ошқора кўрилиши принципини чеклайдиган қўшимча талабларни жорий этиш тақиқланади,

бундан ушбу Кодексда тўғридан-тўғри назарда тутилган ҳоллар мустасно»;

3) **36-модданинг:**

биринчи қисмидаги «қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида илтимоснома беришга, шунингдек эҳтиёт чорасини ушбу Кодекснинг 240-моддасига мувофиқ бекор қилишга ёки ўзгартиришга» деган сўзлар «қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш, уй қамоғи бўйича қўшимча тақиқ (чеклов) белгилаш тўғрисида илтимоснома беришга, шунингдек эҳтиёт чорасини ушбу Кодекснинг 240 ва 243¹-моддаларига мувофиқ бекор қилишга ёки ўзгартиришга» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи қисми «эҳтиёт чорасини қўллаш» деган сўзлардан кейин «уй қамоғи бўйича қўшимча тақиқ (чеклов) белгилаш» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

4) **38¹-модданинг:**

биринчи қисмидаги «қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида илтимоснома беришга, шунингдек эҳтиёт чорасини ушбу Кодекснинг 240-моддасига мувофиқ бекор қилишга ёки ўзгартиришга» деган сўзлар «қамоққа олиш ёки уй қамоғи тарзидаги эҳтиёт чорасини қўллаш, уй қамоғи бўйича қўшимча тақиқ (чеклов) белгилаш тўғрисида илтимоснома беришга, шунингдек эҳтиёт чорасини ушбу Кодекснинг 240 ва 243¹-моддаларига мувофиқ бекор қилишга ёки ўзгартиришга» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи қисми «эҳтиёт чорасини қўллаш» деган сўзлардан кейин «уй қамоғи бўйича қўшимча тақиқ (чеклов) белгилаш» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

5) **48-модданинг иккинчи қисми** «қонунга хилоф бошқа ҳаракатлар билан тўсқинлик қилмаслиғи» деган сўзлардан кейин «ўзига нисбатан танланган эҳтиёт чорасидан келиб чиқадиган талабларни бажариши» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

6) **114-модда** куйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган шахслар узрли сабабларга кўра судга келмаган тақдирда, суднинг ташаббуси билан ёки жиноят процесси иштирокчиларининг илтимосномасига кўра видеоконференцалоқа воситасида сўроқ қилиниши мумкин»;

7) **226-модданинг учинчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Алоҳида ҳолларда, ушлаб турилган гумон қилинувчига нисбатан суд томонидан қамоққа олиш, уй қамоғи ёки гаров тарзидаги эҳтиёт чоралари қўлланилиши мумкин. Бунда гумон қилинувчига у ушланган кундан эътиборан ўн кун ичйда айблов ёёзлон қилиниши керак. Ақс ҳолда эҳтиёт чораси бекор қилинади ва шахс қамоқдан ёки уй қамоғидан озод этилади, гаров эса гаровга қўювчига қайтарилади. Жиноят иши кўзғатилганидан кейин ва ушлаб туришининг бутун муддати мобайнида ишни юритиш ўзига тааллуқли бўлган суриштирувчи ва терговчи жиноятни содир этиш ҳолатларини аниқлаш, ушлаб туришининг асосли эканлигини текшириш учун ўз ваколатлари доирасида тергов ҳаракатлари ўтказиши мумкин»;

8) **239-модда:**

куйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Алоҳида ҳолларда, ишни судга қадар юритиш босқичида ушлаб турилган гумон қилинувчига нисбатан суд томонидан қамоққа олиш, уй қамоғи ёки гаров тарзидаги эҳтиёт чоралари қўлланилиши мумкин»;

иккинчи қисми учинчи қисм деб ҳисоблансин;

9) **240-модда:**

куйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ишни судга қадар юритиш босқичида суд томонидан қўлланилган гаров тарзидаги эҳтиёт чораси уни бундан буюн қўллаш учун асослар мавжуд бўлмаганда, худди шунингдек иш юритиш тугатилган тақдирда, мазкур эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида қарор чиқарган суд албатта хабардор этилган ҳолда прокурор томонидан, шунингдек прокурорнинг розилиғи билан суриштирувчи ёки терговчи томонидан бекор қилиниши ёки ўзгартирилиши мумкин»;

учинчи ва тўртинчи қисмлари тегишинча **тўртинчи ва бешинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

10) **241-модданинг иккинчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Суриштирув ёки дастлабки тергов босқичида қамоққа олиш, уй қамоғи, гаров тарзидаги эҳтиёт чораларини қўллаш ҳақидаги ёки қамоқда сақлаш, уй қамоғи муддатини узайтириш тўғрисидаги ёҳуд уй қамоғи бўйича қўшимча тақиқ (чеклов) белгилаш ҳақидаги масала кундан кундиган суднинг ажрими устидан мазкур ажрим чиқарилган ҳуддан эътиборан етмиш икки соат ичида апелляция тартибида шикоят берилиши, протест билдирилиши мумкин. Шикоят, протест ажрим чиқарган суд орқали берилади, ушбу суд уларни ййигрма тўрт соат ичйда материаллар билан бирга апелляция инстанцияси судига юбориши шарт. Апелляция инстанцияси суди мазкур материалларни улар шикоят ёки протест билан бирга келиб тушган пайтдан эътиборан етмиш икки соатдан кечиктирмай кўриб чиқиши керак»;

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

◄(Давоми. Бошланиши 1, 2-бетларда).

Суд мажлисининг баённомасида куйидагилар кўрсатилади: суд мажлиси бошланган ва тамом бўлган вақт кўрсатилган ҳолда мажлис бўлган жой ва сана; суднинг номи ва таркиби; суд мажлисининг котиби, таржумон, айбловчи, ҳимоячи, судланувчи, жабрланувчи ва унинг вакили, фуқаровий даъвогар, фуқаровий жавобгар ва уларнинг вакиллари, шунингдек суд чакирган бошқа шахслар; қўрилаётган иш; судланувчининг шахсига доир маълумотлар; ҳозир бўлган ва ҳозир бўлмаган гувоҳлар ҳамда уларнинг келмаганлик сабаблари. Баённомада: раислик қилувчининг барча фармойишлари кўрсатилади ва суднинг ҳаракатлари қандай тартибда ўтган бўлса, шу тартибда ёзилади; ишда иштирок этувчи шахсларнинг ариза ва илтимосномалари; судланувчи, жабрланувчи ва гувоҳлар қўрсатувларининг батафсил мазмуни; берилган саволларга экспертнинг жавоблари; суд музокараларининг кетма-кетлиги, суд музокараларида иштирок этган шахсларнинг хулосалари ҳамда судланувчи охиғри сўзининг мазмуни; башарти жиноят процесси иштирокчилари илтимос қилса, ишни кўриш пайтида юз берган ҳолатлар тўғрисидаги арзлар ақл эттирилади.

Суд мажлиси видеоконференцалоқа режимида ўтказилган тақдирда, суд мажлиси баённомасида ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилганлардан ташқари:

суд мажлиси видеоконференцалоқа режимида ўтказилганлиги ҳақидаги;

техника воситалари тўғрисидаги;

суд мажлиси видеоконференцалоқа режимида ўтказишга қўмаклашаётган суд ва ходимлар ҳақидаги маълумотлар қўрсатилиши керак.

Суд мажлиси аудио- ёки видеоёзувга олинган тақдирда, суд мажлиси баённомасига суд мажлисида ёзиб олиш техника воситаларидан фойдаланилганлиги тўғрисида белги қўйилади.

Аудио- ва видеоёзув сақланаётган электрон ёки бошқа манбалар суд мажлиси баённомасига илова қилинади, унда ушбу воситалар қўлланилганлиги ҳақида белги қўйилади.

Суд зарур деб тулган ҳолларда, гувоҳлар ва жабрланувчилар суд мажлисининг баённомасидаги ўзи берган қўрсатувларни имзолайди.

Суд мажлисининг баённомаси раислик қилувчи ва суд мажлисининг котиби томонидан имзоланади.

Суд мажлиси баённомасининг мазмуни бўйича раислик қилувчи билан суд мажлисининг котиби ўртасида келишмовчилик бўлган тақдирда, котиб ўз мулохазаларини баённомага илова қилиши шарт, бу мулохазалар суд таркиби томонидан кўрилади. Ушбу масала юзасидан ажрим чиқарилиб, баённомага илова қилинади.

Суд мажлисининг баённомаси тўлиқ бўлишини таъминлаш учун стенограмма юритилиб, унинг материаллари жиноят ишига қўшиб қўйилади.

Суд мажлисининг баённомаси ҳқм чиқарилган куннинг эртасидан, мураккаб ишлар бўйича эса уч суткадан кечиктирмай имзоланиши керак»;

22) **463-модда иккинчи қисмининг 2-банди** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«2) шахсинг ҳқм чиққунига қадар қамокда ёки уй қамогида бўлган вақти Жиноят кодексининг 62-моддасида назарда тутилган ушлаб туришни, қамқоқа олишни ёки уй қамогини ҳисобга олиш қоидаларини назарда тутиб, суд томонидан тайинланган жазо чорасига тенг ёхуд бу қорадан ортқ бўлса»;

23) **468-модда биринчи қисмининг 6-банди** «ёки қамқоқ» деган сўзлардан кейин «ёхуд уй қамогида» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

24) **470-модданинг 3-банди** «у қамокда» деган сўзлардан кейин «ёки уй қамогида» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

25) **474-модда** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«474-модда. Судланувчини қамокдан ёки уй қамогидан озод қилиш

Судланувчи оқланганда, шунингдек жазо тайинланмасдан ёки жазодан озод қилиб ёхуд шартли равишда озодликдан маҳрум этиб ёки озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазо тайинлаб айблов ҳқми чиқарилганда, худди шунингдек судланувчи дастлабки қамқоқда ёхуд уй қамогида бўлган вақтдан ортқ бўлмаган мuddатда озодликдан маҳрум қилиш ёки озодликни кчлаш жазоси тайинланганда, қамқоқда ёхуд уй қамогида сақланаётган судланувчи бевосита суд мажлиси залининг ўзида дарҳол озод қилиниши лозим»;

26) **497-модданинг иккинчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Қамқодан ёки уй қамогидан дарҳол озод этилиши лозим бўлган маҳқумни озод этишга доир ажрим (қарор), агар маҳқум суд мажлисида иштирок этаятган бўлса, залнинг ўзидаёқ ижро этилади. Бошқа ҳолларда, ажрим (қарор) чиқарилган вақтдан эътиборан йигирма тўрт соатдан кечиктириш унинг нусхаси суд томонидан жазони ижро этиш муассасаси маъмуриятига ёки маҳқумнинг яшаш жойидаги зиммасига уй қамогини ижро этиш юклатилган иш ишлар органига юборилади»;

27) **529-модда** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«529-модда. Суд мажлиси залида қамқодан ёки уй қамогидан озод этиш

Суд ҳқмини эълон қилгач суд мажлиси залида куйидагиларни қамқодан ёки уй қамогидан дарҳол озод қилади:

1) оқланган шахсни;

2) жазо тайинланмаган маҳқумни;

3) жазодан озод этилган маҳқумни;

4) ушлаб туриш ёки эхтиёт чорасини қўллаш оқибатида қамқоқда ёки уй қамогида бўлган вақтдан ёхуд қассация ёки назорат тартибида беқор қилинган ҳқмига биноан шу иш бўйича жазони ўтаган вақтдан кўп бўлмаган мuddатга озодликдан маҳрум этилган ёки озодлиги кчелган маҳқумни;

5) шартли равишда озодликдан маҳрум этилган маҳқумни;

6) озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазога маҳқум этилган шахсни»;

28) **530-модданинг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Биринчи инстанция судининг ажрими шу ажрим устидан апелляция тартибида хусусий шикоят бериш ва хусусий протест билдириш мuddати ўтиши билан ёхуд шикоят ёки протест билдирилган тақдирда иш ижори судда кўриб чиқилганидан кейин қонуний қўчга қиради ва ижро этилади.

Суднинг шикоят берилиши, протест билдирилиши мумкин бўлмаган ажрими шу ажрим чиқарилиши биланоқ дарҳол қўчга қиради ва ижро этилади.

Жиноят ишини тугатиш ҳақидаги суд ажримининг айбланувчини, гўмон қилинувчини ёки судланувчини қамқодан ёки уй қамогидан озод қилишга оид қисми дарҳол ижро этилиши лозим.

Қассация ёки назорат инстанцияси судининг ажрими (қарори) у эълон қилинган пайтдан эътиборан қонуний қўчга қиради.

Юкори инстанция судининг ажрими, қарори ушбу Кодексинг 497-моддасида назарда тутилган қоидаларга кўра ижрога қаратилади»;

29) **590-модданинг:**

бешинчи қисми «Қамқоқа олиш» деган сўзлардан кейин «ёки уй қамог» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

тўққизинчи қисми «қамқодан» деган сўздан кейин «ёки уй қамогидан» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

14-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015–ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жаовбарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда, № 12, 269-модда; 1996 йил, № 5–6, 69-модда, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4–5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 36-модда, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6,

153-модда, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда, № 9–10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 5, 67-модда, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 5, 90-модда, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Махлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда, № 12, 413, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 9, 498-модда, № 10, 536-модда, № 12, 656, 659-моддалар; 2007 йил, № 4, 158, 159, 164, 165-моддалар, № 9, 416, 421-моддалар, № 12, 596, 604, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 181, 189, 192-моддалар, № 9, 486, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 9, 334, 335, 337-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 462, 468, 470, 472, 474-моддалар; 2010 йил, № 5, 175, 179-моддалар, № 6, 231-модда, № 9, 335, 339, 341-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 468, 473, 474-моддалар; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 4, 104, 105-моддалар, № 9, 247, 252-моддалар, № 12/2, 365-модда; 2012 йил, № 4, 108-модда, № 9/1, 242-модда, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда, № 5, 130-модда, № 9, 244-модда, № 12, 341, 343-моддалар; 2015 йил, № 6, 228-модда, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 1, 2-модда, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 383, 385-моддалар; 2017 йил, № 4, 137-модда, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар) куйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) **14-модданинг иккинчи қисми** «116¹, 116²» рақамларидан кейин «116³» рақами билан тўлдирилсин;

2) **64-моддасидаги** «Тарих ёки маданият ёдгорликларини» деган сўзлар «Моддий маданий мерос объектларини» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **70-модда:** **биринчи қисмининг санжсиясидаги** «бир бараваридан икки бараваригача, мансабдор шахсларга эса — уч бараваридан беш бараваригача» деган сўзлар «ўн бараваридан йигирма бараваригача, мансабдор шахсларга эса — ўттиз бараваридан эллик бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисмининг санжсиясидаги «бир бараваридан уч бараваригача» деган сўзлар «ўн бараваридан ўттиз бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи қисмининг санжсиясидаги «бир бараваридан уч бараваригача» деган сўзлар «ўн бараваридан ўттиз бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўртинчи қисмининг санжсиясидаги «бир бараваридан уч бараваригача, мансабдор шахсларга эса — уч бараваридан етти бараваригача» деган сўзлар «йигирма бараваридан эллик бараваригача, мансабдор шахсларга эса — эллик бараваридан юз бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4) куйидаги мазмундаги **70¹-модда** билан тўлдирилсин:

«70¹-модда. Дарёларнинг ўзанларини тозалашга ва киргоқларини мустаҳкамлашга доир ишларни амалга ошириш тартибини бузиш

Дарёларнинг ўзанларини тозалашга ва киргоқларини мустаҳкамлашга доир ишларни амалга ошириш тартибини бузиш —

фуқароларга энг кам иш ҳақининг ўттиз бараваридан эллик бараваригача, мансабдор шахсларга эса — эллик бараваридан юз бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида тақрор содир этилган бўлса, —

маъмурий ҳуқуқбузарликни содир этиш қуроли бўлган ашёни ёки маъмурий ҳуқуқбузарлиқнинг бевосита ашёсини мусодара қилиб, фуқароларга энг кам иш ҳақининг эллик бараваридан етмиш бараваригача, мансабдор шахсларга эса — юз бараваридан юз эллик бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

5) **81-модданинг биринчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган бўлган индизлари, пидёбозшлари, таналари, поялари, новдалари, пўстлогли, бағрлари, гўнчалари, гуллари, уруғлари, мевалари, шарбатини (елимини) ва бошқа маҳсулотларини ўзбошимчалик билан йиғиш, —

фуқароларга энг кам иш ҳақининг бир бараваридан икки бараваригача, мансабдор шахсларга эса — икки бараваридан беш бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

6) **99-модданинг учинчи қисмидаги** «тарихий иморатлар жойлашган туманларни» деган сўзлар «маданий мерос объектлари жойлашган туманларни» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

7) **116-модданинг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин: «Аэродром ҳудудида аэродромларни таниб олиш учун қабул қилинган маркировка белгиларига ва қурилмаларга ўхшаш бирор-бир белги ва қурилма ўрнатиш ёки аэродром ҳудудида парвозлар хавфсизлигига таҳдид солиши мумкин бўлган фавоалирни белгиланган тартибда келишилмаган ҳолда амалга ошириш, —

фуқароларга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача, мансабдор шахсларга эса — беш бараваридан ўн бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Бинолар ва иншоотларда тунги ва кундузги маркировка белгиларини ёки қурилмаларини ўрнатиш қоидаларини бажармаганлик, —

мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Аэродром ускуналарини, аэродром белгиларини, ҳаво кемаларини ва уларнинг ускуналарни шикастлантириш, — энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Тегишли рухсати бўлмай туриб аэропортлар (аэровокзаллардан ташқари), аэродромлар, учинчи радио ва ёруғлик билан таъминлаш турувчи объектлар ҳудудида пидёа ёки транспортда юриш, —

энг кам иш ҳақининг бир бараваридан уч бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Алкоголли ичимлик, гиёҳвандлик моддаси тасирида ёки ўзгача тарзда мастлик ҳолатида бўлган шахс томонидан ҳаво кемасини бошқариш, худди шунингдек бундай ҳолатда бўлган экипаж аъзоларининг ҳаво кемасини бошқаришга ижозат бериш ёхуд ҳаво кемасини бошқарувчи шахсинг алкогольли ичимлик, гиёҳвандлик моддаси тасиридаги ёки ўзгача тарздаги мастлик ҳолатини аниқлаш учун белгиланган тартибга мувофиқ текширувдан ўтишдан бўйин товлаши, —

энг кам иш ҳақининг ўн бараваридан ўттиз бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Бахтсиз авиация ҳодисаси деб топилган ҳодисани, у ҳақидаги маълумотларни қасддан яшириш, худди шунингдек ушбу ҳодиса тўғрисидаги ахборотни қасддан бузиб кўрсатиш, бортдаги ва ердаги объектив назорат воситаларининг маълумотларига ҳамда бахтсиз авиация ҳодисаси билан боғлиқ бошқа далилий материалларга қасддан шикаст етказиш ёки уларни қасддан йўқ қилиб юбориш, —

энг кам иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

8) куйидаги мазмундаги **116³-модда** билан тўлдирилсин:

«116³-модда. Авиация хавфсизлигини таъминлашга доир талабларни бузиш

Авиация хавфсизлиги бўйича текширувдан ўтмаган шахсларни, қўл юкни ёки бағажни, юкни, почтани, борт захираларини ёхуд ҳаво кемаларида ташиш тақиқланган моддаларни ёки предметларни ҳаво кемаси бортига етказиб бериш ёки етказиб беришга қўмаклашиш, —

фуқароларга энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача, мансабдор шахсларга эса — ўн бараваридан йигирма бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

9) **117-модда биринчи қисмининг диспозициясидаги** «кема командири» деган сўзлар «ҳаво кемаси командирининг ёки ҳаво кемаси командири номидан экипаж аъзосининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

10) **245-модданинг биринчи қисмидаги** «76-моддасида» деган сўзлар «70¹-моддасининг иккинчи қисмида, 76-моддасида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

11) **251-модданинг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин: «Ўзбекистон Республикасининг Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш давлат инспекцияси ушбу Кодексинг 116, 116²-моддаларида, 117-моддасининг биринчи қисмида ва 142-моддасининг биринчи қисмида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар тааллуқли бўлган ҳаво транспорти органидир, Миллий авиакомпания эса ушбу Кодексинг 53-моддасида, 117-моддасининг иккинчи қисмида, 121-моддасининг биринчи қисмида, 122-моддасининг иккинчи қисмида, 124-моддасида, 144-моддасининг учинчи қисмида, 145-моддасининг биринчи қисмида, 146-моддасида (ҳаво транспортдаги ҳуқуқбузарликлар қисмида) назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар тааллуқли бўлган ҳаво транспорти органидир.

Қуйидагилар ҳаво транспорти органлари номидан маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишга ва маъмурий жазоларни қўллашга ҳақли:

Ўзбекистон Республикаси Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш давлат инспекциясининг бошлиғи ва унинг ўринбосари, Ўзбекистон Республикаси Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш давлат инспекцияси бошқармаларининг ва бўлимларининг бошлиқлари;

Миллий авиакомпаниянинг бош директори ва унинг ўринбосарлари, авиакомпания Учаш мажмуисининг директори ва унинг ўринбосари, аэропорт (авиақорхона) директори, авиакомпания бош инспектори, авиакомпаниянинг тиббий-санитария хизмати бошлиғи»;

12) **261-модда:** **биринчи қисми** «70¹-моддасида» деган сўзлардан кейин «70¹-моддасининг биринчи қисмида» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

иккинчи қисмининг:

иккинчи ҳатбошисидаги «фуқароларга энг кам иш ҳақининг ўн бараваригача, мансабдор шахсларга эса — ўн беш бараваригача» деган сўзлар «фуқароларга энг кам иш ҳақининг юз бараваригача, мансабдор шахсларга эса — юз эллик бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи ҳатбошисидаги «фуқароларга энг кам иш ҳақининг етти бараваригача, мансабдор шахсларга эса — ўн бараваригача» деган сўзлар «фуқароларга энг кам иш ҳақининг етмиш бараваригача, мансабдор шахсларга эса — юз бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўртинчи ҳатбошисидаги «фуқароларга энг кам иш ҳақининг беш бараваригача, мансабдор шахсларга эса — етти бараваригача» деган сўзлар «фуқароларга энг кам иш ҳақининг эллик бараваригача, мансабдор шахсларга эса — етмиш бараваригача» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

13) **287-модданинг:** **1-бандидаги** «61¹-моддасининг биринчи қисмида, 90, 91, 92, 94, 113, 114, 115, 116, 116¹, 116², 117-моддаларида» деган сўзлар «61¹-моддасининг биринчи қисмида, 70¹, 90, 91, 92, 94, 113, 114, 115, 116, 116¹, 116², 116³, 117-моддаларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5-бандидаги «77» рақами «70¹, 77» рақамлари билан алмаштирилсин;

14) **291-модда биринчи қисмининг «в» кичик банди** «60» рақамидан кейин «70¹» рақами билан тўлдирилсин.

15-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 23 сентябрда қабул қилинган **«Ер ости бойликлари тўғрисида»**ги 2018–ХII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2002 йил 13 декабрда қабул қилинган 444–II-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2003 йил, № 1, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 12, 604-модда; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 9, 247-модда, № 12/2, 362-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **2-модданинг иккинчи ҳатбошисидаги** «илмий, тарихий, маданий, эстетик ва ўзга аҳамиятга молик бошқа ер ости бўшлиқлари» деган сўзлар «тарихий, илмий, бадий қимматга ёки ўзга маданий қимматга эга бўлган бошқа ер ости бўшлиқлари» деган сўзлар билан алма

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 2, 3-бетларда).

тегишли ҳудудда жойлашган давлат органи раҳбарининг, шу жумладан маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари мансабдор шахсларининг ўз фаолиятига доир масалалар юзасидан ҳисоботини ёки ахборотини Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг, халқ депутатлари Кенгашининг сессияларида эшитиш тўғрисида, шунингдек ижтимоий-иқтисодий ривожланиш масалаларини кўриб чиқиш ҳақида тақлифлар киритиш. Бунда қарор депутатларнинг армидан қўли қўллаб-қувватлаган тақдирда қабул қилинади;

тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг ёки халқ депутатлари Кенгашининг сессиясида муҳокама қилинаётган масала бўйича партия гуруҳининг фикрини депутатлар орасида тарқатиш; туман (шаҳар) ҳокимининг, шунингдек тегишли маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари мансабдоғ шахсларининг қонқарсиз фаолияти тўғрисида Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесига, вилоят ёки Тошкент шаҳар ҳокимига хулоса тақдим этиш»;

3) қуйидаги мазмундаги **14²-модда** билан тўлдирилсин:

«14²-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қўнунчилик палатаси депутатининг вакили

Сийёсий партия томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қўнунчилик палатасининг депутати билан келишилган ҳолда партиянинг тегишли сайлов округидаг ҳудудий бўлими ходимлари орасидан жамоатчилик асосида ишловчи вакил ажратиб берилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қўнунчилик палатаси депутатининг вакили: депутатнинг сайлов округидаги ўз сайловчилари билан доимий алоқа ўрнатишига кўмаклашади; сайлов округида жисмоний ва юридик шахсларнинг депутат номига келиб тушган мурожаатларини рўйхатдан ўтказади ва бу ҳақда депутатни хабардор қилади;

депутат томонидан жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилишга, шунингдек депутатнинг сайловчилар билан учрашувларини ташкил этишга кўмаклашади;

депутатнинг топиширигига кўра сайлов округи ҳудудида депутатнинг ваколатларини амалга ошириш билан боғлиқ ишларни ташкил этади;

депутатнинг ўз ваколатларини амалга оширишга доир бошқа топиширқларини баҳаради».

23-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 26 декабрда қабул қилинган **«Нотариат тўғрисида»**ги 343-1-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 42-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда; 2006 йил, № 9, 498-модда; 2007 йил, № 12, 608-модда; 2009 йил, № 9, 337-модда; 2010 йил, № 9, 335-модда; 2012 йил, № 4, 105-модда; 2014 йил, № 5, 130-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **8-модданинг бешинчи қисмидаги** «нотариал архивнинг» деган сўзлар «нотариал архив ҳужжатларининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **10-модданинг биринчи, иккинчи ва учинчи қисмларидаги** «ўз нотариал архивини», «нотариал архивларга», «нотариал архивлар томонидан» ва «нотариал архивлар» деган сўзлар тегишинча «ўз нотариал архив ишини», «идоравий нотариал архивларга», «идоравий нотариал архивлар томонидан» ва «идоравий нотариал архивлар» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

24-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 24 апрелда қабул қилинган **«Журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»**ги 402-1-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4–5, 110-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **1, 2, 3 ва 4-моддалар** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилгандан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Журналист

Журналист меҳнатга оид ёки бошқа шартномавий муносабатлар асосида оммавий ахборот воситалари учун хабарлар ва материалларни тўплаш, таҳлил этиш, таҳрир қилиш, тайёрлаш ҳамда тарқатишга доир фаолиятни амалга оширувчи шахсдир.

4-модда. Цензурага йўл қўйилмаслиги

Ўзбекистон Республикасида оммавий ахборот воситаларининг цензура қилинишига йўл қўйилмайди.

Ҳеч қим журналистдан эълон қилинаётган хабарлар ёки материаллар олдиндан келишиб олинишни, шунингдек уларнинг матни ўзгартрилишини ёҳуд уларнинг нашрдан бутунлай олиб ташланишини (эфирга берилмаслигини) талаб қилиш ҳуқуқига эга эмас;

2) **5-модданинг биринчи қисми:**

иккинчи хатбоши қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«ахборотни тўплаш, таҳлил этиш, таҳрир қилиш, тайёрлаш ва тарқатиш»;

тўртинчи хатбошисидаги «давлат сири» деган сўзлар «давлат сирларини» деган сўзлар билан алмаштирилсин; қуйидаги мазмундаги **еттинчи хатбоши** билан тўлдирилсин: «давлат органларининг очиқ ҳайъат мажлисларида ва оммавий тадбирларида ҳозир бўлиш»;

еттинчи — ўн бешинчи хатбошилари тегишинча **саккизинчи — ўн олтинчи хатбошилар** деб ҳисоблансин;

3) **6-модданинг биринчи қисми:**

қуйидаги мазмундаги **бешинчи ва олтинчи хатбошилар** билан тўлдирилсин:

«журналистга соҳасининг сирини ошқор этмаслиги;

журналистларнинг касбга оид одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этиши»;

бешинчи хатбошиси еттинчи хатбоши деб ҳисоблансин;

4) **7-модданинг биринчи қисми** «томонидан» деган сўздан кейин **«ўз номини ошқор этмаслиқ шарти билан»** деган сўзлар билан тўлдирилсин;

5) қуйидаги мазмундаги **7¹-модда** билан тўлдирилсин:

«7¹-модда. Журналистларнинг касбга оид одоб-ахлоқ қоидалари

Журналистларнинг касбга оид одоб-ахлоқ қоидалари журналистнинг шахсига ва ўз касбига доир вазифаларни бажариш чоғида унинг ҳулқ-атвориға қўйиладиган талаблари белгилловчи қоидалар мажмуидан иборатдир.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Журналистларнинг касбга оид одоб-ахлоқ қоидалари журналистларнинг ва оммавий ахборот воситаларининг бирлашмалари томонидан белгиланади»;

6) **11-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«11-модда. Журналистни аккредитация қилиш

Журналист давлат органи, жамоат бирлашмаси ва ташкилот ҳузурида аккредитация қилиниши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг журналисти хорижий давлатда аккредитация қилиниши мумкин.

Чет эл журналисти Ўзбекистон Республикасининг Ташқи ишлар вазирлиги билан келишилган ҳолда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида аккредитация қилиниши мумкин.

Аккредитация қилинган журналист:

бўлиб ўтадиган очиқ ҳайъат мажлислари ва бошқа оммавий тадбирлар тўғрисида олдиндан ахборот олиш; аккредитация қилувчи органнинг биноларига (хоналарига) ва бошқа объектларига аккредитация қилувчи орган томонидан белгиланган тартибда кириш;

очиқ ҳайъат мажлисларида ва бошқа оммавий тадбирларда ҳозир бўлиш;

аккредитация қилувчи органнинг масъул шахсларидан зарур ҳужжатлар ва материалларни сўраш ҳамда олиш, оммавий тадбирларнинг ёзувлари билан танишиш ҳамда улардан қўчирма нусхалар олиш;

олинган ёзувлардан оммавий ахборот воситалари материалларини тайёрлашда фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Аккредитация қилинган журналист қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин»;

7) **15-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Журналист оммавий ахборот воситаларида ҳақиқатга мос келмайдиган материалларни тарқатганлик учун қуйидаги ҳолларда жавобгар бўлмайди:

агар бу маълумотлар расмий хабарлардан, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан ёки расмий статистика ҳисоботлари маълумотларидан ёҳуд ахборот агенттиклари ёки давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг матбуот хизматлари орқали, шунингдек уларнинг расмий веб-сайтларидан олинган бўлса;

агар бу маълумотлар олдиндан ёзиб олинмасдан эфирга бериладиган муаллифлик қишқиларида мавжуд бўлса ёки чиқишларнинг сўзма-сўз такрорланиши (стенография, аудио-, видеоёзуви) бўлса»;

8) **16-модда** чиқариб ташлансин.

25-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 25 апрелда қабул қилинган **«Геодезия ва картография тўғрисида»**ги 417-1-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4–5, 122-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2011 йил, № 10, 274-модда) **11-моддасига** қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:

бешинчи ва олтинчи қисмлар қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Давлат картография-геодезия фондининг белгиланган тартибда Миллий архив фонди таркибига киритилган материаллари (маълумотлари) қонун ҳужжатларига мувофиқ сакланади

Давлат картография-геодезия фондининг материалларини (маълумотларини) учинчи шахсларга беришга ва улардан нусхалар олишга ихтиёрида ана шу материаллар (маълумотлар) бўлган органларнинг руҳсатисиз йўл қўйилмайди»;

тўққизинчи қисм қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Давлат картография-геодезия фондининг материалларидан (маълумотларидан) фойдаланганлик учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳақ тўланади».

26-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августда қабул қилинган **«Ташлим тўғрисида»**ги 464-1-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 9, 225-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 1, 4-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **1-модданинг матнидаги** «ташқил этилиши, фаолият кўрсатиши ва фаолиятининг тугатилиши» деган сўзлар «фаолияти» деган сўз билан алмаштирилсин;

2) **4-модданинг биринчи қисми** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Оммавий ахборотни даврий тарқатишнинг доимий номга эга бўлган ҳамда босма тарзда (газеталар, журналлар, ахборотномалар, бюллетенлар ва бошқалар) ва (ёки) электрон тарзда (теле-, радио-, видео-, кинохроникал дастурлар, Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги веб-сайтлар) олти ойда камида бир марта нашр этиладиган ёки эфирга бериладиган (бундан бўён матнда чиқариладиган деб юритилади), қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатга олинган шакли ҳамда оммавий ахборотни даврий тарқатишнинг бошқа шакллари оммавий ахборот воситасидир»;

3) **5-модданинг матни** қуйидаги тахрирда баён этилсин: «Ўзбекистон Республикасида оммавий ахборот воситалари эркиндир.

Хар қим, агар қонунда бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, оммавий ахборот воситаларида чиқиш, ўз фикри ва эътиқодини ошқора баён этиш ҳуқуқига эгадир.

Давлат оммавий ахборот воситаларининг фаолияти ва ахборотдан фойдаланиш эркинлигини, мулк ҳуқуқини, давлат органларининг гайриқонуний қарорларидан, улар мансабдор шахсларининг гайриқонуний ҳаракатларидан (ҳаракатсизлигидан) ҳимоя қилинишини кафолатлайди. Оммавий ахборот воситаларининг фаолиятига тўқсинлик қилиш ёки аралашиш тақиқланади.

Оммавий ахборот воситалари қонун ҳужжатларига мувофиқ ахборотни излаш, олиш, тадқиқ этиш, тарқатиш, ундан фойдаланиш, уни саклаш ҳуқуқига эга ҳамда тарқатилаётган ахборотнинг ҳолислиги ва ишончлилиги учун белгиланган тартибда жавобгар бўлади»;

4) қуйидаги мазмундаги **5¹-модда** билан тўлдирилсин:

«5¹-модда. Оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш

Давлат оммавий ахборот воситаларини қуйидаги йўллар билан қўллаб-қувватлаши мумкин:

солиқлар ҳамда бошқа мажбурий тўловлар ва тарифлар бўйича имтиёзлар ҳамда преференциялар бериш;

давлат субсидиялари, давлат грантлари ва давлат ижтимоий буюртмалари тизими орқали молиявий қўллаб-қувватлаш; моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

тахририятлар ходимларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш; оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлаш жамғармалари фаолиятини ташкил этиш;

тахририятлар ходимларини тайёрлашга, қайта тайёрлашга ва уларнинг малакасини оширишга кўмаклашиш.

Оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлашдан оммавий ахборот воситаларининг мустақил касбий фаолиятини чеклаб қўйиш учун фойдаланилиши мумкин эмас»;

5) **18-модда:**

қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Даврий босма нашрнинг электрон шаклида қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

даврий нашрнинг номи; давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг санаси ва рақами;

муассиснинг номи (фамилияси, исми, отасининг исми); бош муҳаррирнинг фамилияси, исми, отасининг исми; индекс, тахририятнинг жойлашган ери (почта ва электрон манзили)»;

иккинчи қисми учинчи қисм деб ҳисоблансин;

6) **19-модданинг учинчи қисмидаги** «бир ой» деган сўзлар «ўн беш кунлик» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

7) **20-модда:**

қуйидаги мазмундаги **тўртинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги веб-сайт оммавий ахборот воситаси сифатида рўйхатдан ўтказилган тақдирда веб-сайтнинг домен номи кўрсатилади, бунда ушбу модда биринчи қисмининг олтинчи ва ўнинчи хатбошиларида назарда тутилган маълумотларни тақдим этиш талаб қилинмайди»;

тўртинчи ва бешинчи қисмлари тегишинча **бешинчи ва олтинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

8) **22-модданинг иккинчи қисми** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Оммавий ахборот воситасини давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган тақдирда, қарор чиқарилгандан кейин бир кун ичида аризачига ёзма шаклда, шу жумладан ахборот тизими орқали электрон шаклда билдириш юборилади (топиширилади), унда рад этиш сабаблари, шунингдек аризачи кўрсатилган сабабларни бартараф этиб, ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш учун тақдим этиши мумкин бўлган муддат кўрсатилади»;

9) **24-модданинг учинчи қисмидаги** «уч кун ичида ёзма шаклда» деган сўзлар «уч кун ичида ёзма шаклда, шу жумладан ахборот тизими орқали электрон шаклда» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

10) **27-модда:**

қуйидаги мазмундаги **биринчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ахборот ташувчи жисмларга ёзилган, шунингдек Интернет жаҳон ахборот тармоғига жойлаштирилган, электрон техник қуримларлар ёрдамида фойдаланишга мўлжалланган газеталар, журналлар, ахборотномалар, бюллетенлар ва бошқа даврий босма нашрлар даврий босма нашрнинг электрон шаклидир»;

биринчи — тўртинчи қисмлари тегишинча **иккинчи — бешинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

11) қуйидаги мазмундаги **27¹-модда** билан тўлдирилсин:

«27¹-модда. Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги веб-сайт тарзидаги оммавий ахборот воситаси

Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги веб-сайт тарзидаги оммавий ахборот воситаси Интернет тармоғидаги тахририй-ноширлик ҳижатидан ишлов берилган, ўзгартирилмаган тарзда тарқатиш учун мўлжалланган, электрон шаклдаги ҳужжатлар ва маълумотларни ўз ичига олган ахборот ресурсидир.

Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги веб-сайт тарзидаги оммавий ахборот воситасининг мақзур веб-сайти бош саҳифасида қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

даврий нашрнинг номи;

давлат рўйхатидан ўтказилган санаси ва гувоҳнома рақами;

муассиснинг номи (фамилияси, исми, отасининг исми); бош муҳаррирнинг фамилияси, исми, отасининг исми;

индекс, тахририятнинг жойлашган ери (почта ва электрон манзили)»;

12) **31-модданинг иккинчи қисмидаги** «оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

13) **5-бобнинг номи** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«5-боб. Оммавий ахборот воситаларининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, бошқа ташкилотлар ва фуқаролар билан муносабатлари»;

14) қуйидаги мазмундаги **35¹-модда** билан тўлдирилсин:

«35¹-модда. Оммавий ахборот воситасининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти тўғрисида ахборот олишга доир сўрови

Оммавий ахборот воситасида давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фаолияти тўғрисида ахборот олишга доир сўров билан уларга оғзаки ёки ёзма шаклда (шу жумладан электрон ҳужжат шаклида) мурожаат этиш ҳуқуқига эга.

Оммавий ахборот воситасининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти тўғрисида ахборот олишга доир, шунингдек мансабдор шахсларнинг интервьюсини ташкил этиш тўғрисидаги сўрови кўпи билан етти кун муддатда кўриб чиқилади.

Агар оммавий ахборот воситасининг сўровини кўриб чиқиш давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг ваколатлари жумласига кирмаса, сўров сўралаётган ахборотни тақдим этиш ўзининг ваколатига қиритилган органга рўйхатдан ўтказилган кундан эътиборан уч иш куни ичида юборилади, оммавий ахборот воситаси эса бу ҳақда хабардор қилинади.

Сўров рад этилган тақдирда, оммавий ахборот воситасига асослангирлиган жавоб юборилади»;

15) **40-модда иккинчи қисмининг иккинчи хатбошиси** «матбуот хизматлари» деган сўзлардан кейин «шунингдек уларнинг расмий веб-сайтлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

28-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 26 декабрда қабул қилинган **«Х**

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

⟨(Давоми. Бошланиши 1, 2, 3, 4-бетларда).

31-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган 607–I-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Оила кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5–6-сонга илова; 2003 йил, № 1, 8-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 4, 157-модда; 2008 йил, № 4, 189-модда; 2009 йил, № 9, 328-модда; 2010 йил, № 9, 334, 335-моддалар; 2011 йил, № 9, 252-модда, № 12/2, 363-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда) **204-моддасининг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш дафтарлари фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимларининг идоравий архивларида етмиш беш йил сақланади. Ушбу мuddат ўтган, фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш дафтарлари белгиланган тартибда давлат архивларига топширилади.

Фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимларининг идоравий архивлари фаолиятини ташкил этиш, шунингдек улардаги фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш дафтарларини сақлаш тартиби қонун ҳужжатларида белгиланади».

32-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»**ги 613–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5–6, 95-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 9, 206-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда; 2004 йил, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 12, 637-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2015 йил, № 12, 452-модда) **5-моддасининг ўттиз биринчи хатбошидаги** «архивга» деган сўз «идоравий архивларга» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

33-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августда қабул қилинган **«Маданий бойликларининг олиб чиқилиши ва олиб қилириши тўғрисида»**ги 678–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 9, 178-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 309-модда; 2011 йил, № 12/2, 363-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2014 йил, № 9, 244-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **4-модданинг бешинчи хатбошиси** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«музейларда, ахборот-кутубхона муассасаларида, архивларда, идоравий архивларда, кино-, фото-, фонотекаларда, суратлар галерейларида ва бошқа сақлаш жойларида тўпланган маданий бойликлар»;

2) **8-модданинг тўртинчи хатбошиси** куйидаги тахиррда баён этилсин:

«музейлар, ахборот-кутубхона муассасалари, архивлар, идоравий архивлар ва бошқа сақлаш жойларида доимий сақланаётган маданий бойликлар»;

3) **11-модда биринчи қисмининг биринчи хатбошиси** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Музейлар, ахборот-кутубхона муассасалари, архивлар, идоравий архивлар ва бошқа сақлаш жойлари томонидан маданий бойликларни вақтинча олиб чиқиш тўғрисида сертификат олиш учун ариза берилиб, унга куйидагилар илова қилинади»;

4) **12-модданинг иккинчи қисми** чиқариб ташлансин;

5) **16-модданинг иккинчи қисми** куйидаги тахиррда баён этилсин:

«Бошқа мамлакатлардан қонунга хилоф равишда олиб чиқилган, ўғирланган ёки қонунга хилоф равишда қўлга киритилган маданий бойликларни қўлга киритишнинг олдини олиш мақсадида музейлар, ахборот-кутубхона муассасалари, архивлар, идоравий архивлар ва бошқа сақлаш жойлари уларнинг келиб чиқиши тўғрисида зарур ахборотга эга бўлиши шарт»;

6) **17-модданинг иккинчи қисми** куйидаги тахиррда баён этилсин:

«Маданий бойликларни кимошди савдосига (аукционга) қўйиш Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги билан келишувга кўра амалга оширилади. Маданий бойликларни реализация қилишда иштирок этувчи юридик шахслар Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигининг рухсатномасини олиши шарт».

34-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 25 декабрда қабул қилинган **«Реклама тўғрисида»**ги 723–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 1, 14-модда; 2002 йил, № 9, 164-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 12, 413-модда; 2006 йил, № 4, 154-модда, № 10, 536-модда; 2008 йил, № 4, 186-модда; 2010 йил, № 9, 339-модда; 2010 йл, № 10, 380-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда) **20-моддасининг олтинчи қисмидаги** «маданий мерос объектларида» деган сўзлар «моддий маданий мерос объектларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

35-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг Давлат чегараси тўғрисида»**ги 820–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 9, 217-модда; 2004 йил, № 5, 90-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2009 йил, № 1, 1-модда, № 12, 472-модда; 2016 йил, № 12, 383-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **13-модда иккинчи қисмининг ўзбекча матнидаги** «хайвонот ва ўсимлик оламидан тайёirlанган» деган сўзлар «келиб чиқиши хайвонотта ва ўсимликка мансуб бўлган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **14-моддадаги** «ва хайвонот оламидан» деган сўзлар «ўсимлик ва хайвонот дунёсидан» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **22-модданинг биринчи қисмидаги** «ўрмон» деган сўз «ўсимлик ва хайвонот дунёси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

36-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августда қабул қилинган **«Туризм тўғрисида»**ги 830–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 9, 227-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 4, 157-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **3-модданинг бешинчи хатбошидаги** «тарихий ёдгорликлар, диққатга сазовор жойлар» деган сўзлар «маданий мерос объектлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **17-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошидаги** «тарихий-архитектура ёдгорликлари» деган сўзлар «маданий мерос объектлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

37-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрда қабул қилинган **«Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида»**ги 160–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 24 декабрда қабул қилинган ЎРК–342-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2012 йил, № 12, 333-модда; 2014 йил, № 12, 343-модда; 2015 йил, № 8, 310-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **5-модданинг бешинчи хатбошиси** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари»;

2) **6-модданинг учинчи қисмидаги** «фармонлари, қарорлари ва фармойишлари» деган сўзлар «фармонлари ва қарорлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **10-модда** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«10-модда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари асосида ҳамда уларни ижро этиш учун фармонлар ва қарорлар тарзида норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилади»;

4) **26-модданинг бешинчи хатбошидаги** «фармони, қарори ва фармойиши» деган сўзлар «фармони ва қарори» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5) **29-модданинг биринчи қисмидаги** «фармонлари, қарорлари ва фармойишлари» деган сўзлар «фармонлари ва қарорлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

6) **38-модданинг биринчи қисмидаги** «фармонлари, қарорлари ва фармойишларининг» деган сўзлар «фармонлари ва қарорларининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

38-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 15 декабрда қабул қилинган **«Давлат кадастрлари тўғрисида»**ги 171–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 1–2, 19-модда; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2011 йил, № 1, 1-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **5-модданинг биринчи қисми:**

еттинчи хатбошидаги «хайвонот дунёси» деган сўзлар «хайвонот дунёси объектлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

ўн иккинчи хатбошиси куйидаги тахрирда баён этилсин:

«моддий маданий мерос объектларининг давлат кадастри»;

2) **12-модданинг бешинчи қисмидаги** «давлат бюджети» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблаглари ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

39-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2001 йил 30 августда қабул қилинган **«Маданий мерос объектлари муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида»**ги 269–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 9–10, 180-модда; 2004 йил, № 5, 90-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 309-модда; 2009 йил, № 10, 381-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда) куйидаги ўзгартишлар ва қўшимча киритилсин:

1) **10-модда иккинчи қисмининг олтинчи хатбошиси** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«моддий маданий мерос объеклари жойлашган ерларда ҳамда уларга туташ худудларда ер қазич, ер тузиш, қурилиш, мелiorация, ҳўжалик ишлари ва бошқа ишларни, моддий маданий мерос объектларини асраш бўйича ишларни амалга ошириш, шунингдек моддий маданий мерос объектларида илмий ва илмий-техник тадқиқотлар ўтказиш учун рухсатномалар бериш»;

2) **24-модда:**

куйидаги мазмундаги **учинчи хатбоши** билан тўлдирилсин: «моддий маданий мерос объектлари жойлашган ерларда ҳамда уларга туташ худудларда ер қазич, ер тузиш, қурилиш, мелiorация, ҳўжалик ишлари ва бошқа ишларни амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигининг рухсатномасини олиш»;

учинчи ва тўртинчи хатбошилари тегишинча **тўртинчи ва бешинчи хатбошилар** деб ҳисоблансин.

40-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2002 йил 5 апрелда қабул қилинган **«Чиқиндилар тўғрисида»**ги 362–II-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2002 йил, № 4–5, 72-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда, № 9–10, 149-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 12, 604-модда; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 9, 247-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда) **22-моддасининг тўртинчи қисмидаги** «рекреация мақсадларига мўлжалланган ерларда ва тарихий-маданий аҳамиятга молик ерларда» деган сўзлар «рекреация мақсадлариға мўлжалланган ерларда ва моддий маданий мерос объектлари жойлашган ерларда» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

41-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2002 йил 12 декабрда қабул қилинган **«Ўмуий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»**ги 436–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2002 йил, № 12, 177-модда; 2003 йил, № 9–10, 149-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 6, 262-модда; 2008 йил, № 9, 481-модда, № 12, 630-модда; 2009 йил, № 12, 470-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда) куйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) **3-модда:**

номи «мажбурият» деган сўздан кейин **«ва Ҳарбий қасамёд»** деган сўзлар билан тўлдирилсин:

олтинчи қисми куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ҳарбий хизматга биринчи марта қақирилган ёки ихтиёрий равишда (контракт бўйича) кирган фуқаролар ҳарбий қисминг жангворга байроғи олдида куйидаги мазмунда Ҳарбий қасамёд қабул қиладилар:

«Мен, (фамилияси, исми, отасининг исми), Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари сафига кирар эканман, Ўзбекистон Республикасини ҳимоя қилишга, халқимга, Президентимга содиқ бўлишга тантанали равишда қасамёд қиламан.

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясини ва қонунларини муқаддас билиб, уларга риоя этишга, ҳарбий низоомларни, командирлар ва бошлиқларнинг буйруқларини сўзсиз бажаришга, ҳарбий интизомга қатъий риоя қилишга, ҳалол, жасур ва сергак жангчи бўлишга қасамёд қиламан.

Сўнгги нафасим қолгунча ўз Ватанимнинг садоқатли фарзанди бўлиб қолишга, ҳарбий қизматнинг бутун машаққати ва қийинчиликларини сабот билан енгишга, давлат сирини ва ҳарбий сирни сақлашга аждодларим руҳи олдида қасамёд қиламан.

Жонажон Ўзбекистонимнинг нурли истиқболи учун унинг давлат манфаатлари ва мустақиллигининг муносиб ҳимоячиси бўлишга қасамёд қиламан.

Агар мен ушбу тантанали қасамёдимни бузсам, қонунларда белгиланган энг оғир жазога ва халқимнинг нафратига мубтало бўлай»;

куйидаги мазмундаги **саккизинчи қисм** билан тўлдирилсин: «Ҳарбий қасамёд қабул қилиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучларининг Ички хизмат низоми билан белгиланади»;

саккизинчи қисми тўртинчи қисм деб ҳисоблансин;

2) **26-модданинг иккинчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ҳарбий хизматда бўлиш ёшининг чегараси:

контракт бўйича ҳарбий хизматни ўтаётган оддий аскарлар (матрослар), сержантлар (старшиналар) ва кичик офицерлар учун — қирқ беш ёш;

катта офицерлар учун — эллик ёш, полковниклар (I даражадаги капитанлар) учун — эллик беш ёш; генерал-майор, генерал-лейтенант ва генерал-полковник ҳарбий ўнвондаги офицерлар учун — олтимиш ёш этиб белгиланади»;

3) **30-модданинг биринчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Резервдаги ҳарбий хизматга мажбурлар ёшига қараб икки даражага бўлинади.

Таркиб	Чегара ёши	
	1-даража	2-даража
Оддий аскарлар ва сержантлар	35 ёшгача	45 ёшгача
Кичик офицерлар	40 ёшгача	50 ёшгача
Катта офицерлар	50 ёшгача	55 ёшгача
Генераллар	55 ёшгача	60 ёшгача

».

42-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2002 йил 12 декабрда қабул қилинган **«Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»**ги 439–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2003 йил, № 1, 2-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2015 йил, № 12, 452-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **3-модданинг бешинчи хатбошидаги** «кутубхоналардаги, архивлардаги» деган сўзлар «ахборот-кутубхона муассасаларидаги, архивлардаги, идоравий архивлардаги» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **6-модда иккинчи қисмининг тўртинчи хатбошидаги** «кутубхоналарнинг, архивларнинг» деган сўзлар «ахборот-кутубхона муассасаларининг, архивларнинг, идоравий архивларнинг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

43-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 25 апрелда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари резервидаги хизмат тўғрисида»**ги 478–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2003 йил, № 5, 65-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 6, 262-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **6-модданинг биринчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Биринчи тоифали резерв сафи ҳарбий хизматни қақирув ёки контракт бўйича оддий аскарлар, сержантлар лавозимларида ўтаган — ўттиз беш ёшгача бўлган, кичик офицерлар лавозимларида ўтаган — қирқ ёшгача бўлган, катта офицерлар лавозимларида ўтаган — эллик ёшгача бўлган, генераллар таркиби лавозимларида ўтаган — эллик беш ёшгача бўлган ҳарбий хизматга мажбурлар орасидан тўлдирилади»;

2) **7-модданинг биринчи қисми** куйидаги тахиррда баён этилсин:

«Иккинчи тоифали резерв сафи ҳарбий хизматни қақирув, контракт бўйича ёки сафарбарлик қақируви резервида оддий аскарлар, сержантлар лавозимларида ўтаган — қирқ беш ёшгача бўлган, кичик офицерлар лавозимларида ўтаган — эллик ёшгача бўлган, катта офицерлар лавозимларида ўтаган — эллик беш ёшгача бўлган, генераллар таркиби лавозимларида ўтаган — олтмиш ёшгача бўлган ҳарбий хизматга мажбурлар орасидан тўлдирилади»;

3) **12-модданинг учинчи қисмидаги** «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари Бирлашган штабининг» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари Бош штабининг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4) **14-модданинг тўртинчи қисмидаги** «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари Бирлашган штаби» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучлари Бош штаби» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

44-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 29 августда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисида»**ги 522–II-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2003 йил, № 9–10, 136-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, № 4, 163-модда, № 7, 326-модда; 2008 йил, № 12, 637-модда; 2009 йил, № 4, 136-модда; 2011 йил, № 4, 101-модда; 2013 йил, № 4, 95-модда; 2014 йил, № 4, 86-модда, № 5, 130-модда; 2015 йил, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 9, 276-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 4-модда) куйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **33'-модданинг учинчи қисмидаги** «Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитасида» деган сўзлар «Фуқароларнинг соғлигини сақлаш масалалари қўмитасида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **34-модданинг биринчи қисми** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Қонунчилик палатаси бошқа давлатларнинг парламентлари ва халқаро парламент ташкилотлари билан парламентлараро ҳамкорлик тўғрисида битимлар тузиши, бошқа давлатларнинг парламентлари ва халқаро парламент таш

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

⟨(Давоми. Бошланиши 1, 2, 3, 4, 5-бетларда).

2) **27-модданинг матни** куйидаги тахрирда баён этилсин:
«Даромад олишни кўзламаган ҳолда, муаллифнинг ёки бошқа асаридан фойдаланилаётган муаллифнинг исми-шарифини ва олинган манбаини албатта кўрсатган тарзда:

ахборот-кутубхона муассасалари, архивлар ва идоравий архивлар томонидан — асарнинг йўқолган ёки яроқсиз бўлиб қолган нусхаларини тиклаш, алмаштириш учун, шунингдек ўз фондларидан бу асарларни бирон сабаб билан йўқотган бошқа ахборот-кутубхона муассасаларига, архивларга ва идоравий архивларга асарларнинг нусхаларини бериш учун чоп этилган асарни;

ахборот-кутубхона муассасалари, архивлар ва идоравий архивлар томонидан фуқароларнинг ўқув ва тадқиқот мақсадларидаги сўровлари бўйича, шунингдек таълим муассасалари томонидан аудитория машғулотлари учун тўпламларда, газеталар ва бошқа даврий нашрларда чоп этилган айрим мақолалар ва кичик ҳажмли асарларни, чоп этилган ёзма асарлардан (суратли ёки суратсиз) қисқа парчаларни бир нусхада репографик тақдорлашга йўл қўйилади»;

3) **31-модданинг матнидаги** «давлат архивларида» деган сўзлар «архивларда» ва идоравий архивларда» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4) **53-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошисидаги** «давлат архивларида» деган сўзлар «архивларда ва идоравий архивларда» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

51-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 4 октябрда қабул қилинган «**Ипотека тўғрисида**»ги ЎРҚ–58-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2006 йил, № 10, 535-модда; 2010 йил, № 9, 337, 340-моддалар; 2015 йил, № 8, 312-модда; 2017 йил, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 4-модда) куйидаги қўшимчалар ва ўзгартиш киритилсин:

1) **9-модданинг иккинчи қисми** «Тарихий» деган сўздан кейин «илмий» деган сўз билан тўлдирилсин;

2) **17-модданинг тўртинчи қисмидаги** «архивида» деган сўз «идоравий архивида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **37-модда учинчи қисмининг учинчи хатбошиси** «тарихий» деган сўздан кейин «илмий» деган сўз билан тўлдирилсин.

52-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 25 декабрда қабул қилинган ЎРҚ–136-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, 12-сонга 1-илова; 2008 йил, № 12, 639-модда; 2009 йил, № 9, 330, 331-моддалар, № 12, 470, 472, 473-моддалар; 2010 йил, № 5, 178-модда, № 9, 334, 335, 336, 337-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 474-модда; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 9, 248-модда, № 12/2, 364, 365-моддалар; 2012 йил, № 4, 106-модда, № 9/1, 238-модда, № 12, 334, 336-моддалар; 2013 йил, № 10, 263-модда, № 12, 349-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда, № 9, 244-модда, № 12, 341, 343-моддалар; 2015 йил, № 8, 312-модда, № 12, 452, 454-моддалар; 2016 йил, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 383, 384, 385-моддалар; 2017 йил, № 4, 138-модда, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда, № 12, 772, 773-моддалар; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар) куйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **144-модда иккинчи қисмининг:**

3 ва 4-бандлари куйидаги тахрирда баён этилсин:

«3) ахборот-кутубхона фонди;

4) музей ашёлари»;

6-банди куйидаги тахрирда баён этилсин:

«6) моддий маданий мерос объекtlарини»;

158-модда иккинчи қисмининг 3-банди куйидаги тахрирда баён этилсин:

«3) моддий маданий мерос объекtlарини таъмирлаш ҳамда қайта тиклаш ишларини амалга оширишдан олинган фойдаси»;

3) **275-модданинг биринчи қисми** куйидаги мазмундаги **8-банд** билан тўлдирилсин:

«8) энергия ресурсларининг амалдаги тармоқларидан тўлиқ узиб қўйилган турар жойларда мукюбил энергия манбаларидан фойдаланувчи шахслар — мукюбил энергия манбалари ўрнатилган ойдан эътиборан уч йил муддатга. Энергия ресурсларининг амалдаги тармоқларидан тўлиқ узиб қўйилган ҳолда мукюбил энергия манбаларидан фойдаланиш тўғрисида энергия таъминоти ташкилотлари томонидан берилган маълумотнома мазкур имтиёзни бериш учун асос бўлади»;

4) **282-модда иккинчи қисмининг 5-банди** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«5) тарихий-маданий аҳамиятга молик ерлар (ҳўжалик фаолияти юритилаётган ерлар бундан мустасно) — тегишли муассасалар ва ташкилотларга доимий фойдаланишга берилган моддий маданий мерос объекtlари, хотира богʻлари эгаллаган ерлар»;

5) **290-модданинг биринчи қисми** куйидаги мазмундаги **8-банд** билан тўлдирилсин:

«8) энергия ресурсларининг амалдаги тармоқларидан тўлиқ узиб қўйилган турар жойларда мукюбил энергия манбаларидан фойдаланувчи шахслар — мукюбил энергия манбалари ўрнатилган ойдан эътиборан уч йил муддатга. Энергия ресурсларининг амалдаги тармоқларидан тўлиқ узиб қўйилган ҳолда мукюбил энергия манбаларидан фойдаланиш тўғрисида энергия таъминоти ташкилотлари томонидан берилган маълумотнома мазкур имтиёзни бериш учун асос бўлади»;

Ламберто ЗАНЬЕР, ЕХХТнинг камсонли миллатлар бўйича Олий комиссари:

«ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ МАМЛАКАТДА БАҒРИКЕНГЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА ЯНГИ ИМКОНияТЛАРНИ ОЧМОҚДА»

⟨(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Заньер таъкидлаганидек, ЕХХТнинг камсонли миллатлар бўйича Олий комис- сари фаолияти ички чегаралар халқро- ми кўчига чиқканида муҳим аҳамият касб этади.

— Мақсадимиз мамлакатингизда мил- латлараро муносабатларни баркарорлаш- тиришга ҳисса қўшишдир, — дейди Олий комиссар. — Биз этник озчилик вакилла- рининг мамлакат фаровонлиги, тинчлиги ва равнақига муносиб ҳисса қўшишидаги саъй-ҳаракатлари кўпроқ бўлишини ис- таймиз. Шунинг учун доимо тинчлик дип- ломатиясини қўллаймиз. Олий комиссар- га барча ҳолларда ҳолислик қилиш му- ҳимдир. Йиллар мобайнида Олий комис- сар боқармаси ушбу масалалар юзаси- дан тавсиялар ва кўрсатмалар ишлаб чи- қди. Биз уларни Ўзбекистон билан баҳам қўришга тайёرمиз. Таълим — миллатлар- аро тотувликни таъминлашда асосий роль ўйнайди. Бу жараёнда янги авлод

ўзлигини йўқотмаслиги ва айни пайтда жаҳиятнинг фаол иштирокчиси бўлмоғи лозим. Биз миллий озчилик вакилла- рининг ижтимоий ҳаётдаги иштироки, адолатга эришиш, оммавий ахборот во- ситаларининг ўрни ва бошқаларни ўрга- намиз. Ҳозирги пайтда Ўзбекистонда Ҳаракатлар стратегияси асосида Миллат- лараро муносабатлар соҳасида концеп- ция лойиҳаси ишлаб чиқилган. Шу муно- сабат билан биз бу йўналишда алоҳида давра сўхбати ўтказишни таклиф қилдик. Бундан кейин биз ЕХХТ таърибаси прин- ципи орқали миллатлараро муносабатлар соҳасида сиёсатнинг устувор йўналишла- рини муҳокама қила оламиз.

Ламберто Заньер учрашувлар даво- мида давлатлараро муносабатларни ри- вожлантириш, шунингдек, Ўзбекистон- нинг бошқа мамлакатларда яшаётган ва- тандошларига нисбатан муносабатлари- га алоҳида эътибор қаратди. Унинг айтишича, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш- да нафақат фуқаролик мамлакати, балки

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

6) **308-модданинг иккинчи қисми** куйидаги мазмундаги **бешинчи хатбоши** билан тўлдирилсин:

«пахта йигими-терими бўйича қишлоқ ҳўжалиги ишларига жалб қилинган жисмоний шахслар томонидан бу ишларни бажарганлик учун олинадиган даромадларга»;

7) **329-модданинг 16-банди** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«16) давлат органлари — ўзбошимчалик билан қўрилган иморатларни бузиш тўғрисидаги давволар юзасидан, шунингдек жисмоний шахсларга тегишли бўлган, тарихий, илмий, бадий қимматга ёки ўзга маданий қимматга эга бўлган мол-мулкни жисмоний шахслар бу мол-мулкка ҳўжасизларча муносабатда бўлган ҳолларда жисмоний шахслардан давлат мулкига олиб қўйиш тўғрисидаги ишлар юзасидан»;

8) **338-модда** куйидаги тахрирда баён этилсин:

«**338-модда. Нотариал ҳаракатлар бажарилганлиги учун давлат божи ундиришнинг ўзига хос хусусиятлари**

Нотариал ҳаракатлар давлат нотариал идоралари томонидан бажарилганлиги учун давлат божи нотариал ҳаракатлар амалга оширилганда ундирилади, нотариал идоралардаги ишларда мавжуд бўлган ҳужжатларнинг дубликатини, ҳужжатларнинг нусхаларини берганлик учун эса улар берилаётганда ундирилади.

Давлат божи тўлашдан бир тараф озод этиладиган битимлар бўйича давлат божини бошқа тараф тўлиқ тўлайди.

Давлат нотариал идораси депозитига қабул қилиш учун пул суммалари почта орқали ёки банкдан келиб тушган ҳолларда давлат божининг тегишли суммалари келиб тушган пулдан ушлаб қолинади, уларнинг қолдиги эса депозитга қабул қилинади. Ушлаб қолинган давлат божи суммалари давлат нотариал идораси депозит суммаларини банкка наватбатдаги топириш чоғида бюджетга ўтказилиб, банк квитанцияси нотариал идора ишларига сақланади.

Давлат нотариал идораси биносидан ташқарида амалга ошириладиган нотариал ҳаракатлар учун давлат божи икки баъарав микдорда ундирилади, бундан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари биноларида нотариусларнинг сайёр қабуллари чоғида амалга ошириладиган нотариал ҳаракатлар, шунингдек озодликдан маҳрум қилиш жойларидаги ёки қамоқда сақланаётган шахсларнинг ишончномаларини нотариал тартибда тасдиқлаш мустасно.

Бир нечта меросхўр (шу жумладан қонун бўйича, васиятнома бўйича ва меросдан мажбурий улуш олиш ҳуқуқига эга меросхўрлар) бўлган ҳолларда давлат божи ҳар бир меросхўрга тегишли мерос улушидан ҳисоблаб чиқарилади.

Воғга етмаган меросхўрлар (шу жумладан, мерос қолдирувчиларинг болалари бўлмаган меросхўрлар) мавжуд бўлган тақдирда давлат божи фақат воғга етган меросхўрлардан уларнинг меросдаги улушига мутаносиб равишда ундирилади.

Агар меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисидаги гувоҳнома меросхўрларнинг аризаси бўйича мерос мол-мулкнинг бир қисмига берилаётган бўлса, давлат божи мол-мулкнинг берилаётган гувоҳномада кўрсатилган қисми учун белгиланган ставка бўйича ҳисоблаб чиқарилади. Кейинчалик мол-мулкнинг қолган қисмига гувоҳнома берилганида давлат божи мол-мулкнинг умумий қийматидан ҳисоблаб чиқарилади, тўлашга эса ҳисоблаб чиқарилган сумма билан биринчи гувоҳнома берилганлиги учун тўланган сумма ўртасидаги фарқ тақдим этилади.

Қонун бўйича бир вақтнинг ўзида бошқа меросхўрлар мавжуд бўлган тақдирда, мерос мол-мулкнинг бир қисми меросхўрларга васиятнома бўйича ўтган ҳолларда давлат божи васиятнома бўйича мол-мулкнинг қисмидан алоҳида ҳисоблаб чиқарилади, қолган мол-мулкнинг қисмидан эса умумий тартибда ҳисоблаб чиқарилади.

Қонун бўйича ва васиятнома бўйича мерос қилиб олинаётган мол-мулкдан мероснинг мажбурий улуши ажратилган ҳолларда давлат божи қонунга биноан ворислик ҳуқуқи бўйича ўтаётган бутун мол-мулкнинг қисмидан, шу жумладан мажбурий улуш билан бирга ҳисоблаб чиқарилади.

Судларнинг илгари берилган гувоҳномалар ҳақиқий эмаслиги тўғрисидаги хал қилув қарорлари асосида бериладиган меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисидаги тақрорий гувоҳномалар учун давлат божи умумий асосларда ундирилади. Бунда бирламчи гувоҳнома учун тўланган давлат божи суммаси қайтарилиши ёки солиқ тўловчининг аризасига қўра янги гувоҳнома берганлик учун бериладиган сумма ҳисобига, агар суммалар бюджетга ўтказилган кундан эътиборан фуқаролик қонун ҳўжатларида назарда тутилган давво муддати тўтамаган бўлса, ўтказилиши лозим. Суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилган ҳар қандай шартнома тақроран тасдиқланган тақдирда ҳам масала худди шундай тартибда хал қилинади.

Давлат нотариал идораси реестрида тақрорий гувоҳномалар ва шартномаларни қайд қилишда тегишли катакчада давлат божи қачон ва қанча суммада ундирилганлиги ҳамда ундириш тўғрисидаги ёзув қаерда борлиги кўрсатилади. Бунда нотариал идора ишларидида қоладиган асосий ҳўжатларга суднинг тегишли гувоҳномалар ва шартномаларни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги хал қилув қарорлари илова қилиниши керак. Кредит ташкилотлари томонидан бериладиган сертификатлар ва аккредитивларга доир меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисида гувоҳнома берганлик учун давлат божи умумий асосларда ундирилади.

Эр-хотиннинг биргаликда ашаганда олинган ва эр-хотиндан бирининг вафотидан кейин қолган мол-мулкка доир меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисида гувоҳнома берганлик учун давлат божи мерос бўйича ҳақиқатда ўтаётган мол-мулкнинг қисмидан ундирилади.

Ўз-хотиннинг биргаликда ашаганда олинган ва эр-хотиндан бирининг вафотидан кейин қолган мол-мулкка доир меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисида гувоҳнома берганлик учун давлат божи мерос бўйича ҳақиқатда ўтаётган мол-мулкнинг қисмидан ундирилади.

Ўзи туғилиб ўсган Ватан ҳам масъулдир. — Ўзбекистон барча билан муносабат- ларни фаол ривожлантирмоқда, — дейди у. — Бу юртингизнинг ижобий ривожла- нишига, ҳам давлатлар ўртасида, ҳам Ўзбекистон ҳудудидаги миллатлараро му- носабатларда яхши самара беради. Қисқа вақт ичида минтақада ўзаро ишонч муҳи- ти яратилди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон ўзининг чет элдаги ватандошларига ҳар томонлама қўмақ беришга интилмоқда. Биз мандатимиздан фойдаланиб, бу ишга ҳисса қўлишга тайёرمىз. Минтақада че- гаралар очилишидек жараёни қўришдан мамнунман. Мен кўпчина миллатлараро низоларнинг моҳияти миллий озчиликнинг жаҳиятда интеграцияга қўшилмаслигида, деб ҳисоблайман. Ўзбекистонда барча миллат ва элат вакилларига бўлаётган ижобий муносабат мамлакат фаровонли- гига йўналтирилган инвестициядир.

Омонулла ФАЙЗИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Давлат божи мутаносиб равишда ундириладиган нотариал ҳаракатлар бажарилганда уни ҳисоблаб чиқариш тарафлар кўрсатган суммадан ушбу моддада белгиланган қоидаларга риоя этган ҳолда амалга оширилади.

Жисмоний ва юридик шахсларга тегишли уйлар, квартиралар, дала ҳовлилари, гаражлар, бошқа иморатлар, бинолар ва иншоотларни бошқа шахсга ўтказиш шартномаларини тасдиқлаганлик учун давлат божи суммаси уларнинг умумий майдонидан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилади. Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятидаги кўмас мулкнинг алоҳида тоифаларини бошқа шахсга ўтказиш шартномаларини тасдиқлаганлик учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси давлат божини ҳисоблаб чиқаришнинг бошқача тартибини белгилаши мумкин.

Энг кам ва энг кўп сумма кўрсатилган шартномаларни тасдиқлашда давлат божи энг кўп суммадан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилади ва ундирилади.

Айирбошлаш шартномалари бўйича давлат божи юқори бўлган мол-мулкдан ҳисоблаб чиқарилади.

Шартларига қўра тўловлар суммасида ижарага олувчи томонидан қуриладиган иморатлар ва бошқа иншоотлар, хоналари ҳирозлаш қиймати, шунингдек ижарага олувчи томонидан амалга ошириладиган капитал таъмирлаш ва бошқа шу кабиларнинг қиймати ҳисобга олинадиган мулк ижараси шартномасини тасдиқлашда ҳисоблаб чиқариладиган ва ундириладиган давлат божининг суммаси амалга ошириладиган ҳаражатларнинг қиймати ҳисобга олинган ҳолда белгиланади.

Ижро ёзувлари бўйича ёзувни амалга оширганлик учун тегишли давлат божи суммаси ундирувчи уни тўлашдан озод қилинган тақдирда ёзув бўйича қарз ундирилаётганда қарздордан ундирилади»;

9) **356-модданинг иккинчи қисми** куйидаги мазмундаги **5-банд** билан тўлдирилсин:

«5) туристик фаолият субъектлари учун — туристик хизматлари онлайн-бронлаштириш ва сотиш бўйича дастурий махсулотларни ҳамда ахборот тизимларини жорий этишга йўналтирилган маблағлар суммасига»;

10) **358-модда** куйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Кўп тармоқли фермер ҳўжаликлари — ягона ер солиғи тўловчилар, кўп тармоқли фермер ҳўжаликлари реестрига киритилган кундан бошлаб қишлоқ ҳўжалиги махсулотини етиштириш билан боғлиқ бўлмаган бошқа даромад турлари бўйича ягона солиқ тўловини тўлашдан беш йил муддатга озод этилади».

53-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 21 апрелда қабул қилинган «**Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сўғурта қилиш тўғрисида**»ги ЎРҚ–155-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 4, 191-модда; 2010 йил, № 9, 337-модда; 2011 йил, № 4, 99-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2015 йил, № 6, 228-модда) **8-моддаси биринчи қисмининг ўн иккинчи хатбоши**и куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Моддий маданий мерос объекtlарига, нодир ва бошқа ноёб буюмларга, қимматбаҳо ва ярим қимматбаҳо тошлардан ва металлардан ишланган буюмларга, диний қадриятга эга буюмларга ҳамда интеллектуал фаолиятнинг бошқа маҳсулларига, қимматли қоғозларга, нақд пулларга, шу жумладан чет эл валютасига шикаст етказилганлиги ёки уларнинг йўқ қилинганлиги».

54-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 13 сентябрда қабул қилинган «**Музейлар тўғрисида**»ги ЎРҚ–177-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 9, 483-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда) куйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) **5-модда:**

куйидаги мазмундаги **бешинчи хатбоши** билан тўлдирилсин: «Миллий музей фонди таркибига киритилган музей ашёлари ва музей коллекцияларини тасарруфдан чиқариш тўғрисида қарор қабул қилади»;

бешинчи — саккизинчи хатбошилари тегишинча **олтинчи — тўққизинчи хатбошилар** деб ҳисоблансин;

2) **15-модда** куйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Миллий музей фондининг давлатга тегишли қисми таркибига киритилган музей ашёлари ва музей коллекцияларини ушбу модданинг биринчи қисмида назарда тутилган ҳолларда тасарруфдан чиқариш тўғрисидаги қарор Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиқи томонидан қабул қилинади»;

3) **26-модда иккинчи қисмининг учинчи хатбошисидаги** «маданий мерос объекtlарини» деган сўзлар «моддий маданий мерос объекtlарини» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

55-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2009 йил 13 октябрда қабул қилинган «**Археология мероси объекtlарини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида**»ги ЎРҚ–229-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2009 йил, № 10, 382-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **6-модда биринчи қисмининг ўн биринчи хатбоши**и куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Илмий ҳисоботларни йиғади ва уларнинг идоравий архивда сақланишини таъминлайди»;

2) **7-модда биринчи қисмининг ўн биринчи хатбоши**и куйидаги тахрирда баён этилсин:

«илмий ҳисоботларни йиғади ва уларнинг идоравий архивда сақланишини таъминлайди».

56-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 15 июнда қабул қилинган «**Архив иши тўғрисида**»ги ЎРҚ–252-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2010 йил, № 6, 233-модда) куйидаги ўзгартишлар киритилсин:

1) **3-модданинг еттинчи хатбошисидаги** «кутубхона» деган сўз «ахборот-кутубхона муассасаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **4-модданинг иккинчи қисмидаги** «кутубхоналарига» деган сўз «ахборот-кутубхона муассасаларига» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **23-модданинг:**

учинчи қисмидаги «кутубхоналарида» деган сўз «ахборот-кутубхона муассасаларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин; **еттинчи қисмидаги** «кутубхоналарга» деган сўз «ахборот-кутубхона муассасаларига» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

57-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2011 йил 13 апрелда қабул қилинган «**Ахборот-кутубхона фаолияти тўғрисида**»ги ЎРҚ–280-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2011 йил, № 4, 96-модда) куйидаги ўзгарти

Кан Гён Хва:

«КОРЕЯЛИКЛАР ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ БОЙ МАДАНИЯТИ ВА УРФ-ОДАТЛАРИНИ ЮКСАК ҚАДРЛАЙДИ»

◀(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Шунга асосан, жорий йил февраль ойида Корея Республикаси Бош вазири ўринбосари, стратегия ва молия вазири расмий ташриф билан Ўзбекистонда бўлди ва Тошкентда янги форматда илк бор ташкил қилинган савдо-иқтисодий ҳамкорлик масалалари бўйича қўшма ҳукуматлараро учрашувда қатнашди. Бу каби анжуманлар икки томонлама алоқаларни янада юқори босқичга қўтаришда муҳим қадам бўлмоқда.

Шуни алоҳида таъкидламоқчи-манки, Корея Республикаси ташқи ишлар вазири Ўзбекистонга кейинги ўн бир йилда илк бор ташриф буюрмоқда.

Ўзбекистонга сафар асносида корейс миллати вакиллари билан ҳам

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА УЧРАШУВ

Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов 18 апрель куни Корея Республикаси ташқи ишлар вазири Кан Гён Хва билан учрашди.

Ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарлари 2017 йил 22 — 25 ноябрь кунлари Сеул шаҳрида Ўзбекистон ва Жанубий Корея раҳбарларининг саммити самарали бўлганини таъкидлади. Музокаралар доирасида давлат раҳбарлари қабул қилган Қўшма баёнот ҳамда имзоланган умумий қиймати 10 миллиард АҚШ долларидан орტიқ келишувларни тўлиқ рўёбга чиқариш икки мамлакат ўртасидаги сиёсий, савдо-иқтисодий ва ижтимоий-маданий соҳалардаги ҳамкорлиكنи сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиши қайд этилди.

Ташқи ишлар вазирлигида бўлиб ўтган учрашувда сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестиция, маданий-гуманитар ва бошқа соҳаларда ўзаро алоқаларни янада ривожлантириш истиқболлари муҳокама этилди. Томонлар минтақавий ва халқаро масалалар юзасидан ҳам фикр алмашди.

Корея Республикаси ташқи ишлар вазири ўз мамлакатининг Корея яриморлидаги вазиятни бартараф этиш борасидаги саъй-ҳаракатлари тўғрисида маълумот берди.

Ўз навбатида, Ўзбекистон томони жорий йилнинг апрель ойидаги корейлараро

саммит ўтказилишини маъқуллади ва Корея яриморлида тинчлик, барқарорлик ва хавфсизлик ўрнатиш учун Корея Республикаси саъй-ҳаракатларини қатъян қўллаб-қувватлашини тасдиқлади. Саммитнинг ижобий натижалари Корея яриморалининг Жануби ва Шимоли ҳамда бутун минтақанинг янада ривокланиши ва фаровонлиги учун қулай шарт-шароит яратишига ишонч билдирилди.

Шу куни Корея Республикаси ташқи ишлар вазири пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларидан бири — Темирийлар тарихи Давлат музейида ташриф буюриб, соҳибқирон ва унинг авлодлари ҳақида ҳикоя қилувчи ноёб экспонатларни куздан кечирди.

ЎзА.

СУВНИНГ УВОЛИ ЁМОН

Қибрай тумани давлат санитария-эпидемиология назорати марказига Тошкент шаҳор ҳокимлигининг “Сувсоз” давлат унитар корхонасидан хат келди. Унда, жумладан, шундай дейилади: “...Маълумки, Тошкент шаҳрини тоза ичимлик суви билан таъминлашнинг асосий манбаи Бўзсув канали ҳисобланади. Гарчи шаҳар аҳолисига етказиб берилаётган сувнинг сифати барча кўрсаткичлар бўйича Ўзбекистон Давлат стандарти талабларига жавоб берса-да, канал қирғоғининг санитария ҳолати бизни катта ташвишга солмоқда.

Тумандаги Лимонзор, Байналмилал, Университет кўчаларидаги соҳил атрофида жойлашган уй-жойлардан чиқаётган ифлос оқовалар қувурлар орқали тўғридан-тўғри канал сувига оқизилмоқда. Дала-ҳовлиларда, якка тартибда қурилган уй-жойларда, ноқонуний қурилмаларда канализация тизимининг йўқлиги, қирғоқ атрофидаги экинзорларда турли хил минерал ўғитларнинг назоратсиз ишлатилиши йил сайин ичимлик суви сифатига салбий таъсир ўтказмоқда”.

Хатда бу ва бошқа камчиликлар жорий йил январь ойида Бўзсув бош сув ўтказиш иншоотининг кимё-бактериологик лабораторияси вакилларининг канал 2-санитария ҳимоя минтақаси ҳудудини ўрганиш чоғида аниқланганлиги баён қилинган ва мазкур ҳолатни бартараф этиш чораларини кўришда амалий ёрдам сўралган.

Очиғи, мазкур мактубда воҳанинг “мовий белбоғи” ҳисобланган Бўзсув канали қирғоқларидаги ташвишли ва аянчли ҳолатнинг бир қисми баён қилинган, холос. Мавзуни довом эттиришдан аввал икки оғиз Бўзсув канали ҳақида.

Воҳанинг “мовий белбоғи”

Бўзсув каналининг бундай таърифланиши муболага эмас. Чунки унинг гўзаллиги, бир маромда, вазмин оқиши, ҳосил қилаётган табий микроклими ҳар қандай кишини ўзига ром қилади. Шунингдек, канал Тошкент шаҳри ва пойтахт вилоятининг бир қисмини тоза ичимлик суви билан таъминлайди. У Қибрай, Тошкент, Зангиота, Янгийўл, Чиноз туманлари экинзорларига, Жанубий Қозогистоннинг қарийб 140 минг гектар ерларига обихаёт беради. Узунлиги 160 километрни ташкил этади. Иригация ва саноат учун мўлжалланган Қорасув, Салар, Кайковус, Анҳор, Искандар, Юқори Тошкент, Жўн, Қуркулдоқ, Ниёзбоши, Шим, Тошкент каби 23 та канал айнан Бўзсувдан чиқарилган. Бу каналларнинг умумий узунлиги эса 400 километрдан ортиқ.

Каналнинг Чирчиқ дарёсидан қақадган бошланғич қисмида сув сарфи ҳар сонияда 310 куб метрга етади. Кенглиги 10 — 20 метрни ташкил этиши инобатга олиниб, унда электр қуввати ишлаб чиқариладиган 16 та мустақил корхона барпо этилган. Бугун Чирчиқ — Бўзсув гидроэнергетика тизмасида Ўрта Чирчиқ, Чирчиқ, Қодирия, Тошкент, Қўйи Бўзсув гидроэлектр станциялари муваффақиятли фаолият кўрсатмоқда. Бу иншоотларда ишлаб чиқарилаётган электр қуввати арзонлиги билан эътиборга молик.

“Ўзбекгидроэнерго” акциядорлик жамиятига қарашли бу корхоналар каналнинг маромида ишлашини таъминлаш

лар амалга оширилди. Афсуски, каналнинг вилоят ҳудудида жойлашган соҳиллар ҳақида ана шундай фикрни айтиш қийин.

Бўзсув ёқасидаги чакалакзорлар

Бугунги кунда Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 7 апрелдаги “Ўзбекистон Республикасидаги сув омборлари ва бошқа сув ҳавзалари, дарёлар, магистраль каналлар ва коллекторларнинг, шунингдек, ичимлик суви ва маиший сув таъминотининг, даволаш ва маданий соғломлаштиришда ишлатиладиган сув манбаларининг, суви муҳофаза қилиш зоналари ҳақидаги Низомни тасдиқлаш тўғрисида”ги қарори сувдан фойдаланувчилар учун асосий ҳужжатлардан бири саналади. Мазкур Низом суви муҳофаза қилиш зоналарини ва сув иншоотларининг санитария муҳофазаси ҳудудларини белгилаш тартибини, шунингдек, сув ресурслари ифлосланиши, буғланиши ҳамда туғашининг олдини олиш учун бу зоналарда ҳўжалик фаолияти тартибини бошқариб боради.

Афсуски, жойларда Низом талабларига риюя қилмаслик ҳолатларини кўплаб учратиш мумкин. Масалан, ҳозир “Олмалик кон-металлургия комбинати” акциядорлик жамиятининг корхонаси ҳисобланган Чирчиқдаги собиқ қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати Бўзсув каналининг ўнг соҳилида жойлашган. Корхона билан сув ўртасидаги бир километрдан ортиқ муҳофаза зонаси эътибордан четда қолиб, росмана чакалакзорга айланиб кетган. Ишбилармонлар чакалакзордан кутулишининг антика йўлини излаб топилди: эрта баҳорда соҳилнинг бир қисмига ўт қўйиб юборилди. Қолган қисми эса асл ҳолича турибди. Қулаган баҳайбат

тирмаганлиги, ваколати доирасида иш кўрмаганлигига нима дейсиз!? Ваҳолонки, у ҳар куни хизмат тақозоси билан мана шу ҳудуддан ўтади. Ўз таъбири билан айтганда, унга ҳар бир дарахт, ҳар бир гиёҳ таниш. Қолаверса, вилоят экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармасининг Чирчиқ шаҳридаги мутасаддилари, шаҳар давлат санитария-эпидемиология маркази мутасаддиларининг бу ҳолатдан хабарлари йўқмикин? Корхона маъмурияти ҳам огоҳлантириш ёки талабни кутиб ўтиришлари шарт эмас, назаримизда. Ахир атроф-муҳит мусаффолиги, экологияга эътибор ўзимизга, келажакка эътибор эмасми? Гарчи Низомда белгиланган бўлмаса ҳам, шундай йирик корхона учун муҳофаза ҳудудини ободонлаштириш қўйиш қийинчилик туғдирмас.

Бу ҳолат рўпарадаги Автомобилчилар кўчасида яшовчи аҳолига ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда. Яъни чап қирғоқдагилар ўнг қирғоқдагилардан, гўёки ўрнак олиб, ахлатларни шундоққина сув бўйига ташлаб қўя қолишаяпти.

Етти думаласа тозами?

Бундай нохўш ҳолатларга каналнинг Қибрай тумани ҳудудидан ўтувчи қисмида ҳам дуч келасиз. Мисол учун, “Дархон” маҳалла фуқаролар йиғини аҳолисининг айримлари соҳилни чиқиндихонага айлантириб олишган.

— Бу “Тоза ҳудуд” давлат унитар корхонаси томонидан чиқиндилар ўз вақтида олиб кетилмаётгани натижасида юзага келмоқда, — дейди туман давлат санитария-эпидемиология назорати маркази бўлим бошлиги Носир Маҳмамов. — Албатта, ҳамма айбни битта ташкилот зиммасига оқлаб қўйиш ҳам адолатдан эмас. Муаммо биргалиқда ҳал этилиши лозим.

Ижтимоий соҳа вакилларининг ўз вазифаси бор

◀(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Юртбошимиз айтганидек, энди кимдир мажбурий меҳнатга жалб этилса, бу масала прокуратура, ҳуқуқ-тартибот органлари томонидан фавқулодда ҳолат сифатида кўриб чиқилади.

Равшан БЕДИЛОВ,
Ўзбекистон таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши раиси:

— Бу ташаббус ўз вақтида бўлганлиги билан аҳамиятлидир. Чунки бундай салбий ҳолатлар барча ижтимоий соҳа, хусусан, таълимда ҳам учраб туриши, айрим раҳбарлар айби билан ўқитувчи ва талабалар ободонлаштириш ҳамда бошқа ишларга жалб этилганлиги бор гап. Албатта, ушбу масаланинг юқори даражада кўрилгани айни муддаодир. Бундан буюнгга бу борада бошлаган ишларимиз бир поғонага юксалади, яъни мажбурий меҳнат кўринишларининг олдини олиш учун зарур чоралар

қўлланилади. Бу эса, ўз навбатида, барча корхона, ташкилот ва муассасалар, айни чоғда касаба уюшмалари ходимларини ҳам янада хушёрликка, ушбу иллатга қарши изчил курашишга ундайди. Ана шунда жамиятимизда инсон манфаатларини таъминлаш борасида бўй кўрсатаётган аянгча ёндашувлар ўз самарасини беради.

«Халқ сўзи» мухбири
Зокир ХУДОЙШУКУРОВ
ёзиб олди.

инспекторлари мутасадди ташкилотлар билан биргалиқда канал соҳилида қурилган бино ва иншоотларни хатловдан ўтказишди. Олтмишдан ортиқ фуқаро огоҳлантирилди. Ўтказилган рейдлар давомида 8 нафар фуқарога нисбатан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг тегишли моддаларига асосан 1 миллион 379 минг сўм микдорда жарима қўлланилди. Шунингдек, тасдиқланган дастурга биноан, мунтазам равишда сувнинг ҳолати ва таркиби таҳлил қилиб борилмақда.

Бўзсув каналининг Қодирия ГЭСлар тизимига қарашли 18,8 километр ҳудудда 158 та ноқонуний қурилма борлиги аниқланган. Уларнинг аксариятини дала-ҳовилар ташкил этади. Тақдим қилинган маълумотларда 41 ноқонуний қурилманинг эгаси йўқлиги қайд этилган. Ана шундай маълумотлар бошқа мутасадди ташкилотларда ҳам бор. Лекин уларнинг кўлами ва ҳажми нихоятда кам. Хисоботлар бир-бирини такрорлайди. Бу амалга оширилаётган ишлар бугунги кун талабига жавоб бермайди, деганидир.

Мукаммал меъёрий ҳужжат керак

Қодирия ГЭСлар тизмаси директори Учқур Мираҳмедовнинг айтишича, амалдаги Низом барча муаммони қамраб олмаган. Масалан, сугорилаётган экин майдонларининг оқова суви каналга ташланиши ҳолатлари мавжуд. Бу эса ичимлик суви сифатига таъсирини кўрсатмасдан қолмайди, албатта. Бордини ташланмаса, уни нима қилиш керак?

Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Юқоридагилардан келиб чиқиб, қайд этилган Низомни кўриб чиқиш вақти етмадимикин, деган фикр туғилади. Унда, шунингдек, баҳс-талаб масалалар билан бир қаторда, сув объектлари учун масъул ташкилотлар аниқ белгилаб қўйилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бу борада республика Сув ҳўжалиги вазирлиги, “Ўзбекгидроэнерго” акциядорлик жамияти, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ташаббус кўрсатиши лозим. Шунда мамлакатимиздаги сув омборлари, ҳавзалар, дарёлар, магистраль каналлар ва коллекторлардаги мавжуд муаммоларни ҳал этиш имконияти яратилади.

Шу ўринда яна бир мулоҳаза. Тошкент шаҳар “Сувсоз” давлат унитар корхонаси юқорида қайд этилган хатини аниқ ижрочида йўлламаган кўрилади. Хатда кўрсатилган масалаларни ҳал этиш учун туман ҳокимлиги билан биргаликда яна бир нечта ташкилот масъул ҳисобланади. Туман бош архитектураси, ер ресурслари ва давлат кадастри бўлими, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича туман кенгаши, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармаси, “Тоза ҳудуд” унитар корхонаси, Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази, туман ички ишлар бўлими, Қодирия ГЭСлар тизмаси унитар корхонаси, Қодирия бош сув иншооти шулар сирасидандир. Бу ташкилотлар фаолиятида ҳам такрорлаш ҳолатлари йўқ эмас. Демак, масала имконият даражасида ҳал этилиши керак. Чунки ҳар сафар сув билан боғлиқ “Йўл харитаси”ни тасдиқлашда юқорида номлари зикр қилинган ташкилотлар қаттирилаверади. Ҳар бир юмушнинг ўз эгаси бўлгани маъкул эмасми?

Бўзсув канали. Бу табиатининг ноёб мўъжизаси. Юқорида саналган жиҳатлар унинг бир қисми, холос. Шундай экан, уни асраб-авайлаш, сув сифатини сақлаш, соҳилларни ободонлаштириш, бебаҳо неъматдан оқилона фойдаланиш ҳар биримизнинг инсонийлик бурчимизга айланмоғи даркор. Зотан, доно халқимиз “Сувга супуриб ҳам, тупуриб ҳам бўлмайди”, деб бежиз айтмайди.

Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

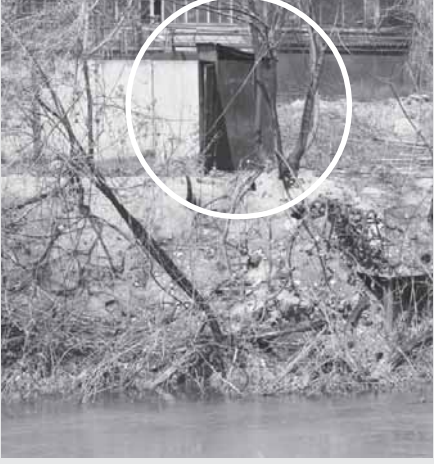
Шомурот ШАРАПОВ олган суратлар.

Лоқайдликнинг аянчли манзаралари

иншоотларнинг айримларини буздирish ҳақидаги судга киритилган ишларда улар давъогар бўлганликлари ана шундай ҳулосага келишимизга асосдир.

Мамуният билан қайд этиш керакки, пойтахтимиз ҳудудидан оқиб ўтувчи каналларнинг қирғоқларини мустаҳкамлаш, соҳил бўйларини ободонлаштириш, уларни оромгоҳлар, кўнгилочар масканларга айлантириш ва аҳоли учун бошқа қулайликлар яратиш борасида давлатимиз раҳбари ташаббуси билан кенг кўламли иш-

дарахтлар сувнинг равон оқишига тўсқинлик қилмоқда. Корхонадан чиқарилган оқова сувлар оқибати ўйланмасдан каналга ташланади. Уларнинг айримлари шу қадар усталик билан ихоталанганки, унинг борлигидан оқова сувнинг овози хабар беради, холос.

Мазкур ҳолатнинг олдини олиш учун мутасадди этиб белгиланган Қодирия ГЭСлар тизмасининг назоратчиси Рустам Нурмаматовнинг мазкур ҳудуддаги 15 йиллик фаолиятида корхонага бирор марта ҳам қирмаганилиги, раҳбариятни белгиланган тартибда огоҳлан-

қурилган бино бутунлай бузиб ташланди. Бу атрофдагиларга сабоқ бўлиши лозим.

Курашаяпмиз, лекин етарли эмас

Юзага келган вазиятни мўътадиллаштириш мақсадида муайян ишлар амалга оширилаётганлигини ҳам қайд этиш керак. Масалан, вилоят экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармасининг жойлардаги

ASAKA BANK

ХУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

«Асака» банки

«ONLINE КОНВЕРСИЯ»

хизматини таклиф этади.

Банкинг сўм пластик карточкаси эгалари ўз маблағларини «online» режимида хорижий валютага конвертация қилиш орқали халқаро пластик карточкага ўтказиш имкониятига эга бўлдилар.

Конвертация «ASAKA MOBILE» мобил иловаси орқали амалга оширилади.

Шу билан бирга, фойдаланувчилар «ASAKA MOBILE» мобил иловаси орқали куйидагиларни амалга ошириш имкониятига эгадирлар:

- ҳисоб рақам қолдиғи ва пул айланмалари тўғрисида маълумотларни олиш;
- коммунал ва бошқа хизматлар учун тўловларни амалга ошириш;
- интернет-провайдерлар ва уяли алоқа хизматлари учун тўловларни амалга ошириш;
- пластик картадаги маблағларни бошқа пластик карталарга ўтказиш;
- мижознинг омонати ва кредити қолдиғи бўйича маълумотларни олиш;
- кредит ва унга ҳисобланган фоизларни сундириш;
- банк янгиликлари билан танишиб бориш.

Мурожаат учун телефонлар: (0-371) 120-13-45, 120-39-86, 120-39-81, 120-39-68.

www.asakabank.uz Хизматлар лицензияланган.

«Асака» банки — сизнинг фаровон ҳаётингиз хизматида!

«ЎЗМЕТКОМБИНАТ» АЖ

2018 йил давомида хом ашё материаллари, жиҳозлар, ускуналар, бутловчи ва эҳтиёт қисмларни сотиб олиш бўйича танлов эълон қилади.

Батафсил маълумот олиш учун сайт: www.uzbeksteel.uz

Таклифларни куйидаги манзилга юбориш лозим:
110502, Тошкент вилояти, Бекобод шаҳри, Сирдарё кўчаси, 1-уй.

Мурожаат учун телефонлар: (+99870) 214-20-99, 214-17-48, 214-14-33, 214-12-40.
E-mail: info@uzbeksteel.uz

«AMKODOR-TASHKENT» МЧЖ ХК

«AMKODOR» «САЛЕО» «AMKODOR-СЕМАШ» холдингларининг Ўзбекистон Республикасидаги расмий дистрибьютори

олд томонга йўналтирилган ва универсал юклагичлар МТЗ базасидаги юклагичли экскаваторлар занжирли ва гилдиракли юришдаги экскаваторлар санчкили юклагичлар

Европа сифатидаги техника ва жиҳозлар Ўзбекистонда

галлани тозалаш ва сақлаш учун мажмуалар гидравлика

Маҳсулот сертификатланган.

Тел./факс: (+99871) 283-42-18, тел.: (+99871) 283-42-17. Моб.: (+99890) 974-00-61, 974-00-81.

Ўзбекистон Республикаси, 100005, Тошкент шаҳри, 8 Март кўчаси, 57-уй. E-mail: amkodortashkent@mail.ru, www.amkodor.uz, www.amkodor.by

«Микрокредитбанк»

акциядорлик-тижорат банки

аҳолига

«Оила жамғармаси»

«Тежамкор» **«Комфорт»**

номли омонат турларини таклиф этади.

Тадбиркорлар диққатига!

«Микрокредитбанк» акциядорлик-тижорат банки томонидан Хусусий секторни ривожлантириш Ислон корпорацияси (ХСРИК) қарз маблағлари ҳисобидан тадбиркорларга хориждан асбоб-ускуна, технология, шунингдек, саноат, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишда фойдаланиладиган транспорт воситалари ҳамда техникаларини харид қилиш билан боғлиқ лойиҳаларини молиялаштириш учун маблағлар ажратилмоқда.

Маблағлар куйидаги шартлар асосида ажратилади:

- ҳар бир лойиҳа бўйича ажратиладиган маблағларнинг минимал суммаси 350,0 минг АҚШ доллари ва максимал суммаси 4,0 млн. АҚШ доллари;
- ажратиладиган қарз маблағлари учун мижоз томонидан тўланадиган йиллик устама тўловлари 10 фоиз;
- корпорация ҳисобидан ажратиладиган қарзларнинг максимал муддати — 4 йилга қадар.

Қарз маблағлари куйидаги соҳаларга ажратилмайди:

- Асосий фаолият тури спиртли ичимлик, тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва сотиш, тотализатор ва лотерея ўйинлари ҳамда туризм ва казино йўналишлари.

Лойиҳа ҳисобидан маблағлар республикаимизнинг барча ҳудудида белгиланган режа асосида фаолият юритувчи, 49 фоиздан юқори бўлмаган давлат улушига эга тадбиркорлик субъектларига ажратилади.

Мурожаат учун телефон: (0-371) 202-99-99
(ички телефонлар: 1011, 1012, 1013).
E-mail: invest@mkb.uz
www.mikrokreditbank.uz

Хизматлар лицензияланган.

ПРОФНАСТИЛ

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ куйидаги маҳсулотларни тақдим этади:

гальванизацияланган ва полимер қопламали

ПРОФИЛЛАНГАН ЛИСТ

гофраси баландлиги: С-18, С-35

Профнастил учун материал сифатида рулондан кесилган гальванизацияланган полимер маҳсулотдан фойдаланилади.

Россия Федерацияси металлургия комбинатларида ишлаб чиқарилган.

ГАЛЬВАНИЗАЦИЯЛАНГАН ПРОФНАСТИЛ	ПОЛИМЕР ҚОПЛАМАЛИ ПРОФНАСТИЛ
0,4 мм. — 34 400 сўм / п.м.	RAL 3005 0,45 мм. — 48 000 сўм / п.м.
0,5 мм. — 40 100 сўм / п.м.	RAL 3005 0,50 мм. — 51 800 сўм / п.м.
0,7 мм. — 55 800 сўм / п.м.	RAL 6005 0,45 мм. — 48 300 сўм / п.м.

Қўшимча маълумот учун куйидаги телефон рақами бўйича мурожаат қилинг: (+99895) 197-00-93.

ХИТОЙДАН СИФАТЛИ ВА ИШОНЧЛИ ОМБОРХОНА ТЕХНИКАСИ

HANGCHA

Компания ўз техникасини 1956 йилдан буён ишлаб чиқаради.

Тошкентдаги омборхонадан

«GST OIL» — Ўзбекистондаги расмий дистрибьютор

Манзил: Тошкент ш., Яшнобод т., Исик сув к., 118.
Телефонлар: (0-371) 269-29-61, 269-29-62, (+99890) 356-47-67.
E-mail: dilmurod_gst@yahoo.com
Веб-саҳифа: www.hyundai-gst.uz

Маҳсулот сертификатланган.

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 445. 114 526 нусхада босилди, ҳажми — 4 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг:

ТЕЛЕФОНЛАР:

Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

ISSN 2010-6784

Таҳриратга келган қўлазмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг сўзаси берилиши учун олуни расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳрират марказида термиди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

• **МАНЗИЛИМИЗ:**
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — У. Файзиева.
Навбатчи — Р. Шеркулов.
Мусаҳҳих — С. Исломов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 23.15 Топширилди — 02.20 1 2 3 4 5 6